

ROJA WELAT

Sal: 8 Hejmar 29—30
Hizêran—Tirmeh

KARKERÊN HEMÛ WELATAN Û GELÊN BINDEST YEKBIN!

TEKOŞERÊ NEMIRI

HEVAL AHMET DI NAV TEKOSÎNA ME DA DIJÎ!

Ji vîrsalek berê, hevalê me yê hêja, mîrxas Ahmet Alkan bi destê leşgerên dewleta faşisti û kolonyalisti ya Tirkîyê hat kuştin. Heval Ahmed, bi grubek hevalên din va di xwestin ku sinor derbas bibin û biçin li welêt kar û barên şoreşgerî bî gora şertên rojin, di bin tîda û lêdanên faşîzînê de bihnin cih. Lê pîr mixabin ku, felekê bî wi re bêbextî kir. Leşgerên Tirkî li pêşîya wan kozk danibûn. Roja 27.6.1984 an da di navbeyna wan de şer derket û Ahmed di vi şerî de şehîd ket. Xwina wi nîqutî ser axa welatê wi. Gul û kulîlkên çîyayê me carekê din bî xwina şehîdêki şoreşger û welatparêz hatin avdan.

Heval Ahmed li bajarê Qersê qeza Kakızmanê li gundê Kuruyaylê (Zozanê Rut) ji diya xwe dibe. Mal û malbatên wi wek pîraniya gundiyan Kurd xizan bûn. Ew wextê ku bî xwe hesiya û bî rasti çaxa ku çavê xwe vekir, di ku zîlm û tedayîyekê bê heq û bê hîquq li ser gelê Kurd tê karn. Wi zîlm û zordariya leşkerên Romê (Tirkî) didit û firqîya belêgazên Kurdan û serdestên dewleta Tirkî ji hev cuda dikir. Bî vî yekê va wi xizani, belêgazi û bindestiyê wek "qedereki ilahi" nedidit û ew li pey caba him û bînyata vî pîrê di-geriya.

Ew çax tevgera şoreşgerî û welatparêzî ji li Kurdistanê xurt dibû. Ev yek, roj bi roj fireh û bîngeh dibûn. Ahmed, ji vî "dilanê", "dilana şoreşgerî" dûr neket. Ew di xortîtiya xwe de ket nav hereka sosyalîst. Roj bi roj bî sedemê paşmayîna gelê Kurd dihesiya û ji vî derdi re rêkûbûyî û bî u bawerîya marksi-lenîni derman didit û wi bî xwe ji xwe bî vî bir û baweriyê dixemilînd, di-kemilînd. Wi didit ku, Kurdistan di warê heynên bînerdîn û sererdîn de gelek dewlemend e. Komir, paxir, şîfar, hesin û xesîma nîft, ji kuçikên welatê me derî. Serkaniya çem û avên here mezin li Kurdistanê derdibe. Çiya û baniyên Kurd bî gul û bî gîyan va

dîkemulîn, ji bo pezzweyîkirinê gelek bî xêr û berîn. Destên çandîniyê bê hed û hesabî. Fêki dar û ber bajar û gundên me dixemilînin. Lê gelê me bî gora vî welatê dewlemend di-sa ji xizan û feqîr e. Xêr û fêda heynên me ji gelê me re nîne. Dewleta kolonyalist, heynên me pêşkêşî metropolê dike.

Bî van yekan va heval Ahmet, ji bo gelê Kurd ji wek gelên cihanê yê din bîgîrî mafê xwe yê azadî û serxwebûnê, bawerî bî tevgera rêkûbûyî û hezbûyî anî û di xortaniya xwe de ket nav refê PSKT yê. Di nav Par-

tiyê de bî navê Xelîl dihat nasîrîn. Heval Ahmet gelek jêhatî, fedekar û bêtîrs bû. Piştî cûntaya faşisti ya 12 Îlonê, heval Ahmet bî biryara Partiyê ve derketê derveyî welat, ji ber ku cûnta faşisti li wi digeriyan. Di vî demê de, di-sa Ahmet bî grubek hevalên din ve li ser biryara partiyê cû Libînanê. Wi di kampên Filistinê de dersên leşgerî di. Di sala 1982'ê de wextê ku siyonîstên Îsrail li ser Beyrûte de girtin heval Ahmet ji li wir bû. Ew çax gelek mirov ji şer revîyan, lê Ahmet piştî xwe da şervanên Filistin û hetani dawiyê li diji siyonîstan şer kir û ber xwe da.

Di-sa di wî demê de, di nav refên PSKT de hêza şoreşger û oportunistî di warê bir û bawerî, siyasî û rêkûbûyî de ji hev cuda dibûn. Oportunist û brokrat bûn sedemê cudabûna Partiyê. U ev yekê bî vî û rê u dirban şaşîrînê ve mesandîn. Lê "roj bi çamurê nehat siwaxîrîn". Heval Ahmet ew çax bî grubek hevalên xwe ve li Rojhilata Navîn de belavokek bî Erebi û Tirkî belavîkî. Di wî belavokê de li diji refa oportunistî derdikevî û piştigirî u bawerîya xwe bî PSKT—Rojî Welatî tînin.

Heval Ahmet, cawa merîkî jêhatî, bêtîrs û bîxîret bû, usa ji merîkî evindar, evindarê

welatê xwe, qewm û mirovên xwe û gelê xwe bû. Ji welat û gelê xwe dûrmayînê wi dipertînd. Lê ew tim bî hêvî bû. Xwedanê bir u baweriyekê zîxîm bû. Wi tim û tim di warê bir u bawerî de xwe dixemilînd û nûh dikir. Usa ji bî edebiyatê re ji mijul dibû. Wi gelek helbest ji li du xwe hiştîye. Ew di helbestekê xwe de Kenan Aras bîrtîne û usa dibêje: **Me canekê din ji da/ Te bi-hîst?/ Hê gelek can ji emê bîdîn/ Ji bo azadiyê/ Belki ez/ Belki tu/ Belki ew/ Bî xwin û canê me va/ Emê te azad bîkî/ Rojek/ Bî evina te re ji-yane/ Ji bo te hinê şerkarîne bûyîn.**

Evindarê welat Ahmet, wezîfê gelek mezin, wezîfê PSKT—Rojî Welatî dabû ser milê xwe ku here Welat û ew karubaren ku girtîbûn ser xwe bîhne cih. Lê leşkerên ordiya faşisti ya Tirkîyê wi bî bêbextî kuştin. Lê ew nikarîbûn pêşî li bir û bawerîya wi û ew kar û barên ku wi dixwest bîhne cih bigre. Hevalên wi yê şoreşger alî ku wi bîlînd kiribû, nexistin erdê û heta ku Kurdistanêkê aza û serbixwe saz nekin, sond dixwî û wî emanetê ku li pey xwe heştîbû wek ronahiya çavên xwe diparîzin. Heval Ahmed, di qebra xwe de rehet raze! Tu bîmerîyî û di nav tekoşîna me de diji!

"SİLAHLARA BENZETİLEN DEHRELER"

Selam Yoldaşlar,
Sizlere geçenlerde Bingöl'de ceryan eden bir olayı aktarmak istiyorum. Tabiki basına ve kamuoyuna yansımayan bir olay...

Bingöl'e yakın Simani'nin dağlık kesiminde iki genç (çocuk yaşta) askerler tarafından kurşunlanmıştı. Adnan adındaki genç hemen ölmüş, Yaşar adındaki genç te yaralı olarak Diyarbakır'a kaldırılmıştı. Bölgede fazla kalmadığım için bu gençlerin soyadlarını öğrenemedim. Ancak olay halk arasında büyük bir nefretle anıldı.

Yukarıda da belirttiğim gibi olay Çabakçur'a (Bingöl'e) yakın Simani'nin arkasında ceryan etmişti. Gestapolar (siz faşist Türk ordusunun kolluk kuvvetlerini anlayın), ispiyoncu cahşların verdiği bilgilere dayanarak, oradaki ormanlık bölgede pusuya yatmışlar. Bu arada geçimlerini odun satarak, veya kışık ihtiyaçlarını gidermek için bir grup genç, merkepleri ile oraya, oduna gidiyorlar. Pusu kurulan mıntukaya gelince hiç dur ihtarı filan verilmeden grup yayılma ateşine tutulur. Biri derhal ölür, diğeri de ağır yaralanır. Operasyonu yöneten faşist Türk ordusunun Yüzbaşısının anlatuklarına göre, çocukların ellerindeki dehreleri silahlara benzetmişler... Ellerindeki uzun menzilli dürbinlere rağmen... Eh, şaşmamak gerek! Dehreleri silahlara benzetilenler, korkularından eşekleri de tanklara benzetip, yakında defolurlar ülkemizden...

K. A.—Bingöl

GÜCÜMÜZÜ KİTLELERE GERÇEKLERİ İLETMEKLE ARTTIRACAĞIZ

Bugüne kadar avrupa çalışmaları kendi gerçeğimizi iletemediğimiz, veya kavuşma olanağı bulamadığımız yörelerden biri de F. Almanya'nın Hamburg yöresiydi. Bugüne kadar değişik biçimlerde yayınlarımız bu yöreye ulaşmış ve Kürdistanlı yurtseverler arasında belirgin semptiyi kazanmıştı.

Bu yaz başlangıcında aktif bir çalışma içine girmemiz ve değişik çevrelerle geliştirdiğimiz ilişkiler sonucu gerçeklerimizi kavrayan bir çok yurtseveri saflarımıza kazanmış

bulunmaktayız. Özellikle KOMKAR'a bağlı Hamburg Kürdistan İşçi Derneği'nden bir grup üye ve taraftar üç yıldan beri devam eden ayrışma ve saflaşmalarda kendilerine tek yönlü bilgi verildiğini belirterek oportünist saflardan ayrıldılar. Dernek üyelerinin ortak imzasıyla verilen istifa dilekçelerinde ülke zeminindeki çalışmaların terkedilmesi, "Sol Birlik" çalışmalarındaki sağ anlayış, Kürdistan'ın kurtuluşu için gerekli olan ulusal kurtuluş cephesi çalışmalarındaki sektör tutumlar ve nihayet 12. Dünya Gençlik Festivali çalışmalarında kürdistan gerçeğini inkar edici tutuma yer verilerek bundan böyle Roja Welat saflarında mücadele edecekleri vurgulandı.

Sözkonusu arkadaşların saflarımızda yer almasıyla, çalışmalarımız daha bir hızlanmış durumda. Bugüne kadar ortaya koyduğumuz doğru politikanın ışığında bu çalışmaların ürününü kısa bir sürede alacağımızın kanısındayız. Gerçekleri kitlelere aktarabildiğimiz ölçüde saflarımız genişleyecek ve mücadelemiz gelişecektir. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde Roja Welat layık olduğu yeri almaktadır.

Yılmaz—HAMBURG

Hastalık Yuvasına dönüşen**İLTİCA KAMPLARI**

Yoldaşlar,

Kaldığım iltica kampındaki insanlık dışı yaşamın bazı yönlerini, yayınlamanız için yazıyorum.

Benim bulunduğum Donaueschingen kampında 60 yurtsever insanımız vardır. Coğunlukla aileleri ile birlikte dirler. Hastalık yuvasında perişan olan insanlarımız çoğu günler aç yatıyorlar. Çocuklar çok perişan bir vaziyettedirler. Çok sağlıksız bir büyümeyle karşı karşıyadırlar. Hiç biri doğru dürüst yemek yiyemiyor. Biz yetişkinler dahi yiyemiyoruz. Pislikten ve vitaminsizlikten hemen hemen hergün bir çocuk hastalanıyor.

Yemek sorunu kampımızda en önemli sorunlardan biridir. verdikleri yemeği doğru dürüst ve doyusya yiyemiyoruz. Bu yemekleri yiyemiyoruz, dediğimizde: "devlet hem sizi beslesin, giydirdin, bir de ye-

mek mi beğenmiyorsunuz?" cevabıyla karşılaşıyoruz.

Ayrıca 6 kişi küçük bir odada kalıyoruz. Bir oda 6 kişi için küçüktür dediğimizde, bize şu cevabı veriyorlar: "Burasını otel mi sandınız?" vs.

Binlerce km. öteden, faşist cuntanın elinden kaçmak mecburiyetinde kalan Kürdistanlı yurtsever insanlarımız, aileleriyle birlikte sözde "demokrasinin merkezi", "insan hak ve özgürlüklerin savunucusu" olan F. Almanya'dan iltica talebinde bulunmuşlar.

İnsanlık dışı muamelelerle karşılaşan bu insanlar, faşist cuntanın işkencelerine ek olarak, hastalık yuvası olan bu kamplarda da işkence çekiyorlar.

I.ROJ

SUDAN'DA ASKERİ DARBE

Bilindiği gibi son aylarda Sudan bir takım gelişmelere sahne oldu. Numeyri'nin Amerika gezisini fırsat bilen askeri güçler ülkede son aylarda grev ve protestoları engellemek için yönetime elkoydular.

General Abdulrahman Swaredahap yönetimi ele aldı. Ordu zoruyla grevler bastırıldı. İçinde aydın, esnaf ve halk kesimlerinin de yer aldığı grev ve protesto gösterileri darbeden sonra da serbest seçim, sivil yönetim, demokrasi dilekleriyle devam etti. Darbe sonrası, Amerika ve Mısır, Sudan'la olan ilişkilerin aynen sürdürüleceğini bildirdiler. Eski Başbakan'ın yeni yönetime kutlama mesajı gönderdiği bir darbenin fazla değişikliklere yolaçamayacağı, ülkeye dış dokunulur demokratik hak ve özgürlükler getireceği, gerici kanunları değiştireceği vb. düşünülmektedir.

General Abdulrahman her ne kadar Batı tipi demokratik parlamentarizm laflarını söylüyorsa da ilerici güçlerin seslerini bastırmak, demokratik muhalefeti boğmak amaçlarının başında geliyordu. Ordu, Numeyri'nin gelişen halk muhalefeti karşısındaki aczinigörerek, ordu baskısıyla bu işlerin haledileceği inancıyla Numeyri'yi saf dışı etmiştir.

Numeyri diktatörlüğünden çok çeken Sudan halkı askeri yönetimden de birşey elde edilemeyeceğini çok geçmeden anladı.

General Abdulrahman bir

senelik bir geçiş döneminden sonra sivil bir yönetime geçilebileceğini açıkladı. Memlekette huzur ve güveni sağlayacaklarını, halk kesimleri arasındaki çelişkilerle son verileceğini de açıkladı.

Askeri yönetimi zorlayacağına benzeyen, elde silah savaşan ve darbeden sonra geçici bir süre ateşkes yapan siyah gerilla güçlerinin sayısı 20000 kadardır. Bu güçlerin lideri John Garang, askeri yönetimin bir hafta içinde hükümeti sivilere teslim etmediği takdirde savaş tekrar başlatacaklarını bildirmiştir. SPLA Sudan halkının özgürlük ordusu böylelikle askeri yönetime ilk silahlı karşı koyuş tehditini etmiş bulunuyor. SPLA Sudan siyah hristiyanlarının örgütüdür. Güneyde kendi bölgelerinde özgür bir yönetim elde edebilme amacıyla savaşmaktadır.

Ülkede Müslüman Kardeşler adlı örgütün sayıları az olmakla birlikte etkinliği hissediliyor. Dinci bir özelliğe sahip olan bu örgüt Numeyri diktatörlüğünü destekliyordu. Büyük bir ihtimalle yeni yönetimi de desteklemeleri bekleniyor. Durum böyle olmakla birlikte, bu güçlerle darbe güçleri arasında da çelişkiler var. Askeri yönetim islam yasanını biraz daha liberalleştirmek istemektedir. Bu ise, Müslüman Kardeşlerin istemlerine ters düşmektedir.

General Abdulrahman en yakın zamanda SPLA lideri John Garang ile görüşüleceğini, onun Güney üzerinde ne gibi planları olduğu öğrenilecektir, diyor Batılı gazeteciler.

Numeyri diktatörlüğü sırasında Addis Abeba antlaşması ilk adım olarak atılmıştı, Güneydeki dili, dini ayrı olan siyah kesim için. John Garang bu antlaşmanın şartlarını kabul edilmez görerek karşı çıkmıştı.

Bugünkü durumda askeri güçlerin ülke yararına olumlu dönüşümler yapacakları çok uzakta, ama yarın demokratik muhalefetin zorlamasıyla Numeyri diktatörlüğünden farklı olan bir takım olumlu yenilikler beklenilebilir. Bunu zaman gösterecektir.

Sudan halkı, haklı istemlerine kavuşabilmesi, askeri güçlere, emperyalizme, egemen güçlere karşı vereceği sabırlı mücadeleye bağlıdır.

Şermin

PSKT-Roja Welat GYK'nin, mücadelesinin gelişim evresini ve "birlik" sorununu tabanı nezdinde tartışmaya açan aşağıdaki GENELGESİNİ, yeni ve ileri bir adım olması nedeniyle okurlarımızın da görüşlerine sunmayı gerekli gördük. Okurlarımız da, gazetemiz aracılığıyla bu tartışmaya katılabilirler.

Roja Welat Redaksiyonu

"BİRLİK" SORUNU TARTIŞILIYOR

Mayıs-1985

YOLDAŞLAR,

Bilindiği gibi hareketimiz, faşizme, sömürgecilğe ve emperyalizme karşı mücadele içinde, oportünizmle kesin hesaplaşma sürecinde doğdu. Nisan-1983 yılında, mücadelemizin gelişim evresine uygun kollektif bir yapı ve DEVRİMCİ MUHALEFET ismiyle siyasal arenaya yansıyan hareketimiz, daha sonra PSKT-ROJA WELAT adıyla savaşımını yeni bir zeminde sürdürdü.

Hareketimiz bugün, üçüncü yılına girmiş bulunuyor. Olağanüstü çetin şartlarda ortaya çıktık. Siyasal çıkışımızın beraberinde getirdiği sorunların yanısıra hareketimizin geçirdiği değişik evrelerin nesnel ve öznel zorluklarıyla da boğuşmak durumunda kaldık. Ve ciddi engeller olarak nitelenebilecek önemli zorlukları aştık. Ancak mücadelemizin gelişimine bağlı olarak sorunlarımızda ağırlaştı, ağırlaşıyor. Kısaca, atılan her adım, yeni olanaklar yarattığı gibi, göğüslenmesi kolay olmayan sorunlar ve zorluklarda getiriyor.

Aynca ülkemiz Kürdistan'da ciddi olayların yaşanmakta olması, işçi sınıfı hareketinin bölünmüş, yurtsever güçlerin dağılmış olması, genel olarak ulusal demokratik hareketin ve özel olarak siyasal hareketimizin karşı karşıya bulunduğu görevleri daha bir ağırlaştırıyor. Söz konusu görevlerin üstesinden gelebilmek ise, herşeyden önce yaşanan süreci ve onun dayattığı görevleri doğru kavramayı gerektiriyor. Devrimci sürecin özelliklerinin bilince çıkarılmasında kararlı ve etkin bir mücadele yürüten hareketimize, bu, daha büyük sorumluluklar yüklüyor.

Bu bakımdan, Kürdistan işçi sınıfı ve yoksul köylülüğünün savaşkan öncü müfrezesini yaratmayı hedefleyen hareketimizin vardığı aşamayı, sürecin dayattığı tarihsel görev ve sorumluluklarla diyalektik bir bütünlük içinde değerlendirmek gerekiyor.

Kısa bir zaman birimi içinde küçümsenmeyecek bir mesafe kat ettik. Kararlı ve zorlu mücadelemizle, oportünistlerimizin "birkaç kişidirler", "dağıldılar", "dağılacaklar" gibisinden hayal ürünü süpekülyasyonlarını boşa çıkarmakla kalmadık; onların maskelerini düşürdük, ideolojik-politik ve örgütsel yapılarındaki çelişkileri daha bir derinleştirdik. Öyle ki, "oy birliğile" alınan Politik büro ve MK kararları bile, oportünist yapının çözülmesine engel olamadı. Baylarımızın kamuoyu nezdinde "arınma", kendi tabanlarında ise "ihanet", "dökülme" vb. olarak değerlendirdikleri yeni yeni ayrışma olayları da bunu gösteriyor. Kaldığı çözülme süreci devam ediyor.

Ancak sağlanan bu başarı, sağ oportünizmi yöneldiği bataklıktan kurtarmaya yetmedi. Dolayısıyla Partinin sokulduğu bölünme sürecinin önüne geçilemedi. Ve bu süreç, daha öncede -değişik vesilelerle- belirttiğimiz gibi, geçmişin mirasına dayanan ayrı ayrı ideolojik-politik ve örgütsel yapıları bünyesinde geliştirdi. Böylece sağ ve sol kanatlar arasında derinleşen mücadele, değişik zeminlerde ve farklı ideolojik-politik hatlar biçiminde belirginlik kazandı. İşte hareketimizin geldiği nokta, parti içi mücadele açısından böyle bir aşamaya tekabül ediyor. Dolayısıyla oportünizme karşı mücadelemiz artık, ağırlıklı olarak parti içi mücadele ekseninden çıkıyor: Kürdistan'da sağ oportünist ve uzlaşmacı anlayışa karşı savaşım halini alıyor. Ve bu durum, oportünizme karşı savaşım taktiklerinin de, değişen mücadele eksenine uyarlanmasını gerektiriyor. Geçici Yürütme Komitemiz, bu tesbitten hareketle, partinin leninist birliğinin sağlanması sorununu, oportünizme karşı geliştirilecek mücadele biçimlerini ve buna bağlı olarak isim meselesini taban nezdinde tartışmayı uygun görmüştür. Tartışmalarda, hareketimizin geçirdiği evreler ve bu gün karşı karşıya bulunduğumuz çok yönlü görevler baz alınmalıdır.

Yine vardığımız aşama, devrimci sürecin yapısında geliştirdiği çok yönlü nedenlerin ürünü olarak ön plana çıkan "birlik" sorununa ilişkin görev ve sorumluluklarımız açısından da önemlidir. Özellikle son dönemlerde, bu konuda, Amerika'yı yeniden keşfetmeye çıkanların geliştirmek istedikleri "tezler", sorunun önemini daha bir artırıyor. Daha başından beri devrimci alternatifi yaratılması yolunda, birlik sürecine ket vuran eğilimlerle kararlı ve açık bir mücadele sürdüren hareketimiz, yeni döneme denk düşen görev ve sorumlulukların omuzlanması da somut adımlar atarak, sürece ket vuran anlayışların yanısıra onu saptırmak eğilimlerini de yapısında taşıyan davranışlarla da ilkeli bir mücadele sürdürmek durumundadır. Bu bakımdan, Geçici Yürütme Komitemiz, "birlik" sorununda daha ileri ve somut adımların atılması için:

- Merkez Organımızda bilince çıkarılan devrimci sürecin özelliklerini, "birlik" sorununa ışık tutan teorik görüşlerimizi baz alarak Kürdistan işçi sınıfı hareketinin devrimci savaşım hattında örgütsel siyasal birliğini ve yurtsever güçlerin güç-eylem birliği ya da cephe sorununu,

- Kendisini, "yurtsever-devrimci bir örgüt" arayışı biçiminde dışa vuran ve bir yönüyle şu ya da bu biçimde de olsa mevcut örgütsel yapıları da hedefleyen "yeni" birlik arayışlarını,

diyalektik bir bütünlük içinde taban nezdinde tartışayı uygun görmüştür. Tartışmalarda, mücadelenin kazandığı boyutlar, devrimci alternatifi yaratılması önünde bulunan güçlükler ve sorunun ivediliğinin diyalektik bir bütünlük içinde eleştiri süzgecinden geçirilmesi özellikle önemlidir.

Diğer yandan, vardığımız aşamada hareketimize kendisini dayatan ivedi görevlerin sadece, yukarıdaki tartışma konularımızdan ibaret olmadığı açıktır. Tam tersine, söz konusu görevlerin yanısıra, bizi bekleyen çok daha önemli görevler, aşmamız gereken eksikler, yetmezlikler ve zorlu engeller var. Ki anılan engellerin büyük bir bölümüne, öznel irademizle hükmedemiyoruz. Ve hükmedemeyişimizde, belirli ölçülerde doğaldır. Çünkü mücadelenin giderek sertleştiği, sıcak savaşın kapıyı çalmakta olduğu, atılan her adımda maddi sorunun, araç ve gerecin engel oluşturduğu günümüz koşullarında ve savaş içinde, sürece radikal müdahalelerde bulunabilecek marksist-leninist bir örgüt yaratmak sanıldığı kadar kolay değildir. Fakat böylesine zorlu, ama bir o kadar da onurlu mücadele yolunu özgür irademizle seçtik. Ve zor da olsa, karşı karşıya bulunduğumuz zorlukları, engelleri, devrimci fedakarlık ve yaratıcılığı daha da geliştirerek aşabiliriz.

Yeter ki, malımızdan, rahatımızdan, yaşamımızı sınırlandırmaktan ve canımızdan fedakarlık yapmayı kural haline getirebilelim!

PSKT-ROJA WELAT
Geçici Yürütme Komitesi

“SOL BİRLİK” (!) VE MADALYONUN İKİ YÜZÜ!

Faşizmin azgın ekonomik ve siyasal terörüne hedef olan Türkiye ve Kürdistan halkları, sıkıştırıldıkları ateş çemberinde 5. yılını doldururken “yeni bir “birlik” deneyimine tanık oluyorlar: “Sol Birlik” (!). Özellikle yanık taraftarlarınca, “son 25–30 yılda, (...) sınıf mücadelesinin vardığı yeni bir aşama”nın göstergesi biçiminde nitelenen “Sol Birlik”, biz-zatihi onu oluşturanların beklediği yankıyı bile yaratamadı. Hemde işçilerin, değişik toplum kesimlerinin alternatif arayışlarına, yığınlarda hergün daha bir güçlenen birlik eğilimlerine ve “birliğin” nesnel olarak –ilk anda– emekçi kitleleri memnun etmesi gereğine rağmen!.. O halde neden?.. Kuşkusuz bu, nedensiz değildir. Ve bunun nedenlerini en başta, devrimci süreçte yaşanan “birlik” deneyimleri ışığında, “Sol Birlik”in ortaya çıkış koşullarında, yapılanma biçiminde ve esas olarak onun programında aramak gerekir. Ki böyle bir yaklaşım, “Sol Birlik”in özü itibarıyla kavranması ve ona ebelik eden anlayışın açığa çıkarılması için de gerekli ve zorunludur.

Bilindiği gibi, özellikle 12 Eylül sonrasında, Türkiyeli ve Kürdistanlı sol güçler arasında değişik türde “birlik”lere, “birlik” girişimlerine tanık olundu. “Kürdistan Dörtlüsü”, FKBDC (Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi), HEVKARI (Kürdistan’ın Kurtuluşu İçin Birlik ve Kürdistan Yurtsever Güçbirliği) ve Siyasal Platform Girişimi bunlardan bazıları. Ki bunlar, devrimci sürecin artan basıncının bilince çıkardığı nedenlerden ötürü işlevsiz kaldılar, ya da çözüldüler. Sözkonusu çözümlerin nedenlerini, Devrimci Süreç, “Birlik” Sorunu ve Faşizme Karşı Mücadele Perspektifleri” konulu değerlendirmemizle açıklığa kavuşturmuş ve yaşanan “birlik” deneyimlerinin belirgin özelliklerine dikkatleri çekmiştik. (Bak., R. Welat, s.19–20, 21–22, 23–24, 25–26) Bu bakımdan, “Sol Birlik”, birlik sürecinde

yaşanan yeni bir olgu değildir. Ancak O, devrimci sürecin eskittiği “birlik” deneyimlerinin belirgin özelliklerini yapısında taşımanın yanı sıra, oluştuğu koşullar, yapılanma biçimi ve program hedefleri bakımından farklı özellikler de gösteriyor.

YAPILANMA BİÇİMİ VE GÜVEN SORUNU

Hatırlanacağı üzere “Sol Birlik”, 20’nin üzerinde sol örgütün katıldığı Siyasal Platform Girişimi sürecinde, benimsemiş demokratik ilkelere rağmen Platformu çıkmaza sokan 6’lı tavrı birliğinin kendisini dışa vurması biçiminde başlayan ve daha sonra sözkonusu bölücülüksene sürdürülen çabaların ürünü olarak yapılandı. Dolayısıyla bu yapılanma biçimiyle “Sol Birlik” (dünkü adıyla 6’lı), daha başlangıçta blokçu bir anlayışla demokratik birlik zemininin yaratılmasını, geliştirilmesini engelledi; en geniş anti-faşist ve anti-sömürgeci güçlerin ortak düşmana karşı eylem birliğini baltaladı. Ama bu nesnel gerçekliğe rağmen “Sol Birlik”te ifadesini bulan “kutsal ittifak”, hiç orali olmuyor!.. Hatta “gökten zembille inen” birilerinin edasıyla şöyle demeyi de ihmal etmeyecek:

“PPKK, TİP, TKEP, TKP, TKSP ve TSİP, sol güçlerin aralarında ideolojik ve politik bir çok konuda görüş ayrılıkları olmakla birlikte, onları birleştiren ortak noktaların çok daha fazla olduğu inancındadırlar. Tüm bu güçler şu veya bu biçimde emperyalist bağımlılığa son verme, Türkiye’deki kapitalizmi aşma ulusal sorunu çözme ve sosyalizme yönelme hedefinde birleşiyorlar. Anti-emperyalist sol güçler arasındaki birlik eğilimi daha da güçleniyor ve inanıyoruz ki eğer sol güçler ortak noktaları öne çıkaran, karşılıklı güvene dayalı, eşit hak temelinde ilişkilerin kurulması doğrultusunda, rekabetin ve karşılıklı bloklaşma

eğiliminin yerine, ortak güçleri ana düşmana karşı mücadeleye yönelten bir politik tutum takınabilirlerse, sol güçlerin eylem birliğinin sağlanması zor olmayacaktır. PPKK, TİP, TKEP, TKP, TKSP ve TSİP, sol güçlerin eylem birliğinin sağlanmasına yardımcı olmak ve üzerlerine düşen ortak sorumluluklarını yerine getirmek için ellerinden geleni yapacaklardır.” (Tür. ve T.Kür. Sol Birlik Dek.)

Şu işe bakın!.. Demekki, “kutsal ittifak” da, “sol güçlerin eylem birliğinin sağlanmasına yardımcı” olacak ve “üzerine düşen ortak sorumluluğu” yerine getirmek için çaba harcayacakmış (!).. Peki, buna kim inanır!.. Birlik sürecinde yaşanan bunca olumsuz deneyimlerden sonra FKBDC’nin çözülme sürecinde, yine FKBDC tarafından atılan olumlu adımla oluşturulmak istenen Siyasal Platform Girişimini, sol güçlerin ezici bir çoğunluğunun vardıkları ortak tesbitlere rağmen (ki, bu tesbitlerin altına, bazı manevralardan sonra 6’lı da imza koymuştu. Ayrıca bu konu gazetemizin 19–20. sayısında değerlendirilmişti.), çıkmaza sokan kimlerdi?.. Ve bu adım, “rekabeti ve karşılıklı bloklaşma”yı yadsıyan bir zemini hedeflemiyormuydu? Hedefliyorduydu (ki, hedefliyordu), o günün koşullarında ve gelineen noktada, bölücülüğü ön plana çıkaran, fiili blokçu bir tavrı alışla bloklaşmayı yaratan ve tahrik eden “Sol Birlik”in (o günkü adıyla 6’lının), bugün, “melanet”lerinden hiç mi hiç söz etmeden gayet “olgun” pozlarda diğer sol güçlere tavsiyelerde bulunması asgari dürüstlük kuralları ile bağdaşıyormu? bağdaşmadığı açık!..

Diğer taraftan, yurtsever, demokratik ve devrimci güçler arasında, onları birleştiren ortak noktaların ayrılıklarından çok daha ağır basması, kitlelerde ve devrimci güçler arasında birlik eğilimlerinin güçlenmesi, bir başına, anti-faşist ve anti-sömürgeci güç-

leri, ya da “Sol Birlik”in deyi-mi ile sol güçlerin en geniş güç ve eylem birliklerini kotarmak için yeterlidir? Değilse (ki, bunun yalnızca yeterli olmadığını hayatın kendisi gösteriyor), sol güçler arasında “karşılıklı güven” ve “eşit hak temeli”ne dayalı ilişkiler hangi zeminde oluşabilir?.. İkincisi, sol güçleri, ortak noktalarını ön plana çıkarmaya, “güven” ve “eşit hak temelinde ilişkiler” geliştirme doğrultusunda “politik tutum” takınmaya davet eden “Sol Birlik”, acaba kendi içinde “güven” sorununu çözümlemeye yolunda ne gibi bir adım atmıştır? Bu yolda güven ortamını yaratan nitelikte bir adım atılmışsa, bu, en azından, daha düne kadar birbirlerini gammazlamayı dahi ihmal etmeyen bazı “Sol Birlik” örgütlerinin, birbirlerine karşı olan “politik tutum”-larını gözden geçirmelerini gerektirmiyormu? Kuşkusuz gerektiriyor. Ama biz, öncelikle “karşılıklı güvene dayalı” ilişkilerin hangi zeminde oluşturulabileceğini ve nasıl geliştirilebileceğini kavrayarak, “Sol Birlik”in, “güven” sorununa ilişkin anlayışını irdelemeye çalışalım.

Açıktır ki, iktidara yürüyen bir “birlik” için (ki, “Sol Birlik” de böyle bir “iddia” ile ortaya çıkmıştır), güven sorunu son derece önemlidir. Ve bir anda bu sorunun üstesinden gelinemeyeceği de bir gerçektir. Çünkü “karşılıklı güven” ancak belirli bir süreç içinde gelişir ve pekişir. Ne var ki, bu nesnel gerçeklik, “karşılıklı güven” ortamının yaratılmasında zorunlu öğelerin göz ardı edilmesi anlamına gelmez. Tam tersine güven ortamını biçimlendiren unsurlar, hedeflenen işin ciddiyeti ile doğrudan orantılıdır. Ve her şeyden önce, iktidarı hedefleyen “birlik”in, ortaya çıkış şartlarının, birlik zemininin doğru tesbitine ve bu bağlamda atılacak adımların taraflarca iyice özümlemesine göre belirlenir. Dolayısıyla sol güçler arasında, ortak nokta-

ların öne çıkarılması, böyle bir yaklaşımla ele alınamadığı ya da bu eksene oturtulabilirdiği ölçüde güven verici ve yakınlaştırmacı olabilir. Bu bakımdan, iktidarı hedefleyen bir "birlik" in güven verici olabilmesi, büyük ölçüde şu öğelerin bilince çıkarılmasına bağlıdır:

I—Sözkonusu birliğin, ürünü olduğu nesnel ve öznel koşulları, dolayısıyla devrimci sürecin belirgin özelliklerini gerçekçi bir biçimde kavraması ve ona kaynaklık eden geçmişin öğretici ve eğitici deneyimlerinden yararlanmayı benimsemesi.

II—Faşizme ve sömürgecilğe karşı savaşta, işbirliği zemininin, Türkiye ve Kürdistan devrimlerinin ortak paydalarının çakışabileceği bir eksene uyarlanması.

III—Onun oluşum ve gelişim sürecine uygun düşen adımların, kadrolar ve kitleler nezdinde açığa kavuşturulması ve hazmettirilmesidir.

Oysa bir bütün olarak devrimci hareketin çetin ve hatta yer yer ilkel iç hesaplaşmalarına sahne olan birlik sürecini biçimlendiren bu öğelerin, yine bu sürecin bir ürünü olan "Sol Birlik" i pek "ırgalamadığı" açıktır. Ve sorunları yakından izleme fırsatını bulanlar açısından bu, şaşırtıcı değildir. Çünkü "Sol Birlik", daha başından beri devrimci sürecin önemli bir ögesini oluşturan birlik sürecine ve bir bütün olarak devrimci sürecin kendisine ket vuran bir anlayış içindedir. Bu nedenle, onun, asgari güven ortamını belirleyen unsurların üzerinden atılması, —daha ilerde irdeleyeceğimiz— program hedeflerini, Türkiye ve Kürdistan'ın somut nesnel gerçeklerine göre değil de, burjuva güçlere bağlanan umutlara göre uyarlaması ve yangından mal kaçırma anlayışıyla bu işi tez elden kotarmaya çalışması doğaldır (!). Doğal olmayan, reformizmin, faydacılığın, makyavelist yöntemlerle gizlenmesi; siyasal tercihlerin ön plana çıkarılması biçiminde kendisini gösteren bölücü ve blokçu tavrın, diğer sol güçleri "karşılıklı güvene dayalı" ilişkilerin geliştirilmesi yolunda "politik tutum" almaya davet ederek maskelenmesidir.

Kaldı ki, başkalarını "karşılıklı güvene dayalı" ilişkiler geliştirmeye davet edenlerin, öncelikle birbirlerine güven vermeleri gerekirdi. Oysa tarihsel gelişimin tanıklık ettiği bazı olaylar ve belgeler, geçmişe sünger çekildiği sürece, "Sol Birlik" örgütleri arasında asgari bir güven zemininin sanıldığı kadar kolay oluşmayacağını gösteriyor. Daha düne kadar TKP ve TKSP arasında yer alan "polemikler" bu bakımdan ilginçtir. Örneğin TKP, bu konuda şöyle diyordu:

"Son günlerde aldığımız haberlere göre bugün, yani partimizin kuruluşunun 57. yıldönümünde "Özgürlük Yolu" grubuna bağlı kişiler tarafından sahte komünist partisi kurma girişimi tekrarlanacakmış.

"Bir ülkede bir işçi sınıfı ve onun tek partisi bulunur. Partimiz bu leninci ilkeye bağlı olarak burjuvazinin, komünist partisini likide etmek, işçi hareketini başsız bırakmak ve bölmek için giriştiği yeni manevralara karşı elinde olan bütün araçlarla savaşacaktır.

"İşbirlikçilerin, büyük sermaye çevrelerinin ve en gerici, sömürücü çevrelerin vurucu gücü olan Demirel ortaklığı, TKP'ye konan yasağı, Ceza Kanunundan 141—142. maddelerini kaldırmayacağını değişik vesilelerle sık sık tekrarlıyor. Komünistlere karşı kanlı faşist saldırıları şiddetlendiriyor. TKP'ye karşı provakasyonlara kuvvet veriyor. Bunları yapan hükümet ve onu destekleyen en gerici, en sömürgeci çevreler TKP adını taşıyan bir partiye izin verilerse bu, onların işçi sınıfına, bütün devrimci ve demokratik güçlere ve özellikle TKP'ye yeni bir provakasyonu, saldırısı anlamına gelecektir." (A. Saydan, Ürün Dergisi. Ayrıca bu metnin aynısı TKP'nin "Bizim Radyo"unda da yayınlanmıştı.)

TKSP'nin, TKP'nin bu ve benzer yaklaşımlarına karşı "politik tutum" u ise şöyle:

"...TKP, ittifaklar sorununa stratejik bir düzeyde bakmıyor. O, ortak düşmana karşı güçlerin biraraya gelmesi gerektiğini pek düşünmüyor. Eğer öyle düşünseydi, dostu—düşmanı iyi biçimde biri-

birinden ayırsaydı, Kürdistan ulusal—demokratik güçleriyle, Kürt halkının devrimci, ilerici örgütleriyle içtenlikli, uzun vadeli bir 'birlik ve dayanışma' politikası güder ve onları birbirlerine karşı kullanıp dağıtmaya heveslenmezdi. Oysa TKP ittifaklar sorununa yalnızca bir taktik sorun olarak bakıyor ve 'taktiği' de işte budur." (DDÜ, UDG Ned. Hay. Geç., Öz. Yolu y. s. 19—20, Yayınlandığı tarih, Mart—1981)

"Başından beri Kürt ulusal sorununa ilişkin olarak sosyal şoven bir tutum içinde olan, (...) TKP, Kürdistan devrimci ve yurtsever güçleriyle olumlu bir diyalog aramadığı gibi, sürekli bu güçlere kara çalmakla vakit geçirdi."

"TKP'nin Partimize ve Kürdistanlı diğer yurtsever örgütlere karşı tutumu hiç bir dönemde dostça olmadı. (...) TKP, Partimize karşı bu tutumu takınırken, (...) 'Devrimci Demokratlar'la ansızın 'dostane' ilişkiler başlattı. Bu, her iki taraf bakımından da kesinlikle ilkesiz ve içtenlikli olmayan bir buluşmaydı. Devrimci Demokratlar, Kürdistan'da gelişen sosyalist harekete karşı ayakta kalma çabasıyla TKP'nin uzattığı ele uzandılar. TKP ise, Kürdistan'daki sosyalist harekete, yani Partimize karşı kullanmak üzere onlara elini uzattı. Böylece bu 'işbirliği' her iki halkın ilerici güçlerinin dayanışması biçiminde bir iyiniyete değil, yararçı amaçlara dayanıyor, sonuç olarak da TKP, bu tür entrikalarla Kürdistan'daki sosyalist ve yurtsever örgütleri dağıtabileceğini sanıyordu.

"Bu 'işbirliği' içtenlikli olmadığı ve kötü niyete dayandığı için, herkesin de bildiği gibi, ne Devrimci Demokratlara kuvvet şurubu olabildi, ne de TKP umduğunu sağladı; yürümedi ve bir süre sonra, özellikle de Devrimci Demokratların yakarıları arasında son buldu."

"Ama TKP, Kürdistan devrimci ve yurtsever örgütlerini yıpratma çabasında bugün de ısrarlıdır. Öyle anlaşıyor ki Kürdistan kuruluncaya ve TKP, sınırın öbür yanından ülkemizi seyretmek durumunda Kalıncaya kadar —aslında bugün de durum pek farklı değil ya!— bu tutumu sürdür-

meyi kafasına koymuştur." (R. Azadi, sayı 8—9, Şubat—Mart—1983)

Bunca alıntıyı buraya aktarmamızdan dolayı okurlarımızın bizi bağışlayacakları umarız. Aslında aktarılması ve değişik yönleriyle irdelenmesi gereken daha çok şey var. Ama yine okurlarımızın da takdir edeceğ gibi, biz bu dizeleri, "Sol Birlik" in, kimlere "kuvvet şurubu" olabileceğini, kimleri hasta yatağına sokacağını ve kimlerin "yakarıları arasında" miyadını dolduracağını tartışmak için buraya aktarmadık. (Zaten sendelemeler başladı bile. Sırada olanların durumunu hep birlikte izleyeceğiz.) Aksine sadece, "entrikalarla Kürdistan'daki sosyalist ve yurtsever örgütleri dağıtmak" isteyenlerle "içtenlikli", "ilkel" ve "güven verici" olmaktan ödün vermeden (!) birilerine tutunarak yaşamını sürdürmek isteyenlerin bu "politik tutum"larıyla (ki, TKP'de değişen bir şey yok; "Sol Birlik" in yanık taraftarı TKSP ise, "politik tutumunda herhangi bir değişikliğin olmadığı iddiasındadır (!)"), birbirlerine nasıl "güven" verebileceklerini sergilemek istedik!...

Şu kadarını belirtelim ki, bu ve benzeri "politik tutum"ların (eğer bunlara politik tutum deniyorsa), birbirini ve "Sol Birlik" in sözünü ettiği "karşılıklı güvene dayalı" ilişkilerin üretilebileceği zemini yadsıdığı açıktır. Ve bu noktada, "bunda ne var, her örgüt ideolojik mücadele hakkını, ilkelerini koruyor," diyerek oportünistçe alçak inış yapmanın olanağı da yoktur. Çünkü böylesi birliklerde, ancak ideolojik mücadele hakkı, politik dostluk zemininde kullanılabileceği ölçüde haklılık ve doğruluk kazanabilir. Oysa "Sol Birlik" örgütleri, geçmişe çekilen sünger altında birbirlerini kemirmeye devam ettikleri sürece, "ortaklar" arası ideolojik mücadeleye zemin oluşturabilecek "karşılıklı güven" ve politik dostluk ortamından söz edemezler.

Bütün bunlar sadece madalyonun bir yüzü. Asıl önemli olan madalyonun diğer yüzü. Diğer bir deyişle, onu yaratan koşullar ve program hedefleridir.

DEVAM EDECEK

ÖRGÜTSEL TIKANIKLIK, DEVRİMCİ GELİŞMELER VE SOSYALİST TAVİR

Lokman

12 Eylül askeri faşist darbesinden sonra da, sanki hiçbir şey olmamışcasına, geçmişte yaptığı yanlışlarda ayak direttiler. Hem de yanlışların sergilendiği sonuçları bile görme lutfunda bulunmayarak... Bütün bunlar onun, yeni yeni hata ve yanlışlara girmesi için yetiyordu. Parti içindeki devrimci gelişmeler, oportünizmin bu eğilimini kamçılayıyor, Partinin devrimci mücadelecisi bir çizgiye oturtulmasına karşı saldırganlığını arttırıyordu. Dolayısıyla Parti içindeki devrimci gelişmeyi engellemek, oportünist, teslimiyetçi anlayışa egemen kılmak onlar (yani oportünistler) açısından kaçınılmazdı. Ve bu yapıldı.

Kısaca belirtmeye çalıştığımız bu göstergeler günü birlik politik yaklaşımlarla pekiştirildi. Çözumsuzlük, abartmacılık ve temelsiz ajitasyonlarla aşılmaya çalışıldı. Bütün bunlar, Parti'de yaratılan bunalımın derinleşmesine neden oldu ve Parti'yi örgütsel bir tikanıklık içine soktu.

TİKANIKLIĞIN AŞILAMASI VE TASFİYECİ, KOMPLOCU MANTIK

Partinin içine girdiği bunalım ve örgütsel tikanıklığın aşılmasının en doğru çözüm yolu geçmişin doğru bir muhasebesini yaparak, geçmiş mücadeleden dersler ve deneyler çıkararak, geçmişteki doğruları savunup yanlışları mahkûm ederek; kısacası geçmiş eleştiri süzgecinden geçirip, döneme uygun tespitler yapıp kararlar alarak pratikte somut adımlar atmaktır.

Ama oportünizm buna yanaşmadı, geçmişin değerlendirmesini yapmadığı gibi, geçmişten ders de çıkartmadı, daha doğrusu bu zorlu döneme uygun bir mücadele sürdürülmesine yanaşmadığı için ve bu mücadelede ciddi olmadığı için geçmişin mücadele deneylerinden ders çıkartma gereğini duymadı ve geçmişteki olumsuzluklara sünger çekmeye çalışarak kendi oportünist mantığını temize çıkartmaya çalıştı. Oysa biz nasıl bir partiydik ki, hem kitleleri örgütlemiştik, işçi, öğrenci, aydın, küçük burjuva ve kısacası emekçiler arasında taban bulmuştuk, Kürdistan'da

maddi bir güce dönüşmüştük, ama hata yapmamıştık. Maddi yaşamla şu veya bu şekilde ilişkide olan, koskoca bir halkın ulusal kurtuluş mücadelesini sürdürmek ve bunu başarıya ulaştırmak için yola çıkan bir partinin emekçi halk kitleleri içerisinde onca yıllık bir çalışma ve mücadele tarihinden sonra kalkıp "biz geçmişte hata yapmadık ki, özelleştirebiliriz" demesi, gerçekten gülünç bir durumdur. Geçmişteki hatalarla ilgili kadrolara ve kitlelere durumu bildirmek, onlara güven vermek, eğitmek ve yönlendirmek için tutarlı bir özelleştirme verilmesi bir zorunluluk iken, partimizdeki oportünistler dar grup anlayışıyla, küçük burjuva değer yargılarıyla, aydın brokrat kompleksleriyle bu zorunluluktan yan çizdiler. Bu konuda Lenin şu öğretici sözleri söylüyor:

"Her canlı ve yaşamla sıkı sıkıya bağlı bir parti için özelleştirme kuşkusuz kesinlikle zorunludur." (İşçi Sın. Part. Üze. s. 234)

Oportünizm geçmişteki tüm olumsuzluklara, hatalara, inkar temelinde yalana dolana dayalı kılıflar geçirerek komedi ve dramını ortaya koydu. Parti içerisinde örgütsel tikanıklığın aşılması ve var olan sorunların hal edilip tüm sorunlara çözüm bulunup, devrimci gelişmelerin gösterilmesi için somut önerilerde bulunan devrimci militan unsurlar, oportünizmin dedikodu ve çarpıtmalarıyla, Bizansvari ayak oyunları ile karşı karşıya kaldılar. Geçmişin değerlendirilmesini talep edenler, devrimci eleştiri hakkını kullanmak isteyenlere karşı oportünizm hareketine geçti ve onları hayali bulamalarla, dedikodularla yıpratmak ve tepelemek istedi. Parti merkezinde ve tabanında bu tür tutarsız karalamaya ve yıpratmalara karşı taviz vermeyen tutarlı devrimci tavrı takıyan militan unsurlara karşı oportünizm, tasfiyeci, komplocu mantığını ortaya koydu. Ve bu ürkek, tutarsız, kaypak avırlardan dolayı partiyi bölünmeyle yüz yüze getirdi.

AYRIŞMA VE SAFLAŞMA

TKSP'deki sağ oportünist kanat yönetici durumunda olduğu için, bir yanda parti içindeki devrimci güçlere karşı tasfiyeci, komplocu bir mantıkla harekete geçerken, diğer yandan da parti kanallarını tek taraflı bir şekilde kullanarak, tek taraflı bilgilenmelerle devrimci militan güçleri "bozguncu" ilan ederek devrimci mücadelenin değişik alanlarında çalışmalarını sürdüren kadrolara tüm bu yaptıklarını onaylatmaya uğraştılar.

Partinin bölünmesi sorunu nu ağızlarında sakız yaparak tabi ki, devrimci güçleri de "bölücü"likle ve "partiyi bölmek isteyen bozguncu"lıkla suçlayarak sorunların özünü, gerçek nedenlerini kadrolardan saklamaya çalıştılar. Oportünizmin bu tek yanlı bilgisi ve partinin bölünmeyle karşı karşıya oluşu ilk başlarda partili kadrolar arasında bir tedirginlik yarattı. Ama geçen zaman sürecinden sonra kadrolar, işin gerçek yüzünü ve durumun mahiyetini, kimin haklı kimin haksız olduğunu anladılar, gördüler. Bir partinin bölünmesi elbetteki iyi bir şey değildir. Ama bazen bir zorunluluk haline gelir. Çünkü dünya devrim tarihi bize göstermiştir ki, oportünist güçler uzun vadeli, kalıcı mücadele perspektifi içerisinde, devrimci güçlerle ancak bir müddet yol alırlar. Mücadelenin belirli evrelerinde tökezlenirler, yerlerinde sayarlar.

Elbetteki devrimci güçler, oportünizme karşı mücadeleyi "bölünme" korkusuyla savsaklayamazlar, belirli tarihlere erteleyemezler ve "parti içindeki sert savaşımdan" vazgeçemezler. "Bölünme ağır ve acılı bir olgudur" der Lenin: "Ne var ki, bazen bir zorunluluk halini alır. Ve böyle hallerde her türlü zayıflık ve her türlü duygusallık bir suçtur." (Lenin, T.Y.C. 18, s. 49)

TKSP içindeki devrimci güçler "bölünme" korkusuyla oportünizme karşı mücadelede zayıflık göstermediler ve duygusallığa da kapılmadılar. Meselelere yığıtçe eğilerek, sorunlar üzerine gerçekçi bir bakış açısını getirerek Lenin'in belirttiği bu "suçu" işlemeyerek asıl suçlu olan oportünizmi yargılayıp mahkûm ettiler. Parti içerisinde bazı arkadaşlar şöyle düşünebilirler: "parti sorunlarını dışa taşırmadan, parti içerisinde tartışarak hal etselerdi daha iyi olurdu." Devrimciler bu noktaya gelinmeden, daha o dönemde bu yolu da denediler. TKSP MK üyesi K. Saleh yoldaş onlara şöyle demişti:

"Lenin'in ve Bolşevik Partisinin engin mücadele deneyleri, ağır gizlilik koşullarında çalışmamızın, sorunlarımızın Parti üyeleri ve yığınlar önünde açıkça tartışmamıza engel olmadığını çok açık bir biçimde gösteriyor. Böyle bir mücadele hem kaçınılmaz ve hemde yararlıdır. Eğer Partimizin yapısı, kadrolarımız, bizler ve yaşanan süreç buna elverişli değildir diyorsanız, 'gelin parti içi ayrılıkların tartışmasını dürist ve olgun bir şekilde yapmak için kendimizi eğitelim!' Ve de, yaşadığımız sürecin özelliklerini dikkate alarak, parti onurunu yüksekte tutarak, eylem birliğini titizlikle koruyarak mücadeleyi sürdürelim."

(K. Saleh, Zorunlu Bir Açıklama, s.66)

Saleh yoldaşın bu gerçekçi, yapıcı ve çözümleyici önerisini oportünistler gerçek tutarlı bir çözümünden yana olmadıkları için kabul etmediler, ama oportünistler bunu red ettiler diye devrimci kanat bu işten, oportünizme karşı mücadeleden vaz mı geçecekti? Elbetteki hayır. Yine bu konuda Lenin şöyle diyor:

"Oportünizmin başının ezilmesinde 'bölünme' korkusuyla vaz geçilmez. Böyle bir bölünme iyi bir şeydir. Elbette bölünme ağır ve acılı bir olgudur, ne var ki bazen bir zorunluluk halini alır." (Leninist Parti Ögre. s.55)

Kürdistan devriminin çıkarları ve marksist-leninist ideolojinin devrimci bilimsel yöntemleri doğrultusunda hareket eden ve militan bir mücadeleden yana olan TKSP içindeki devrimci güçler "bir zorunluluk halini alan" bu durum karşısında bugün bilinen devrimci tavrı takındılar.

DEVAM EDECEK

KÜRDİSTAN'DA ULUSAL SORUNUN KONULUŞU

II

TARİHİ GELİŞMENİN SUNACAĞI OLANAKLAR YADSINACAK MI?

Somut şartların somut tahliline dayanan yukarıdaki belirlememiz, ayrılmaya çağrı çıkardığımız biçiminde yorumlanabilir!.. Hatta burjuvazinin istemlerine ("bağımsızlık burjuvazinin istemidir" (!?) diye) çanak tutuğumuz, tarihi gelişmenin öne çıkarabileceği olanakları yadsıyarak sorunu mutlaklaştırdığımız iddia edilebilir!.. Ne var ki, nesnel durumun somut bir ifadesi olan teorik formülasyonumuzun, bu ve benzeri süpekülasyonları yadsıdığı açıktır. Herşeyden önce şunu bir kez daha belirtelim ki, bağımsızlık istemi, özel niyetimizin bir ifadesi değil; Kürdistan işçilerinin, köylülerinin, kent küçük burjuvazisinin ve hatta ulusal burjuvazinin, devrimimizin stratejik hedeflerini belirleyen somut tarihi koşullara tekabül eden ortak bir istemidir. Ve bu istemin eyleme dönüşmesi, en azından Türkiye işçi sınıfının enternasyonalist bir ruhla eğitilmesine de büyük bir katkı olacaktır. Dolayısıyla ezen ve ezilen ulustan proleterlerin özgürce birleşme ve dayanışmaları içinde elverişli koşullar yaratacaktır. Bu konuda sonderece "hassas" olan "işçi sınıfı sosyalistleri"nin, 1869 yılında Marx'ın İrlanda sorunu üzerine İngiliz işçi sınıfına söylediklerini anımsamaları yerinde olur.

Diğer taraftan bağımlı ve sömürge ulusların kendi kaderlerini tayin etmeleri ve sömürgeci "bütün"lerden ayrılıp kendi bağımsız devletlerini kurmalarında, işçi sınıfı ve diğer emekçi toplum katmanlarının yanısıra burjuvazinin bazı kesimlerinin de çıkarı olabilir. Dolayısıyla bağımsızlık istemi, burjuvazinin bu kesimlerinin de talebi olabilir. Bu böyledir diye, işçi sınıfı adına, her bağımsızlık isteminin altında bir bit yeniği aranır mı? Elbette ki, hayır. Çünkü belirleyici olan, böyle bir istemin somut tarihi şartlara uygun olup olmadığıdır. Ama buna rağmen, bağımsızlık isteminin altında birşeyler arayanlar var:

"Ola ki, gelecekte o tür bir bağımsız devlet kurma olanağı çıkar ki, bu, Kürdistan işçi ve köylülerinin çıkarlarına değil, Kürt ağa ve burjuvalarının çıkarlarına uygun düşebilir.. Örneğin tarihi bir dönemde, Kürt ağa ve burjuvalarının gücü, Kürt işçi ve köylülerinin gücünden ağır basabilir ve bağımsız Kürdistan onların talebi olabilir. Böylesine bir durumda onlar Kürt emekçilerine güç yetirip emperyalistlerin de desteğiyle gerici bir devlet kurmak isteyebilirler.. O zaman bizim talebimiz federasyondan yana olacaktır; Çünkü böyle bir federasyon Kürt işçi ve köylüleri için, bağımsız bir ağalar ve burjuvalar devletinden daha iyidir."

(TKSP Yurt ve Dünya Gör. Program, s. 30)

İlginç bir varsayım!.. Bir an için bu ünlü "tesbite" uyarak Kuzey Kürdistan'da gelişen ulusal demokratik savaşta, "Kürt ağa ve burjuvalarının", emperyalistler ve cümle gericilerle kol kola girerek hakimiyeti ele geçirdiklerini kabul edelim!.. Açık ki, böylesi koşullarda gerçekten demokratik bir federasyonun şartları varsa, bu, "bağımsız bir ağalar ve burjuvalar devleti"ne tercih edilir. Hemde ısrarla.. Ne var ki, "Kürt ağa ve burjuvalarının gücü, Kürt işçi ve köylülerinin gücünden ağır" bastığında, demokratik bir federasyonun koşullarını yaratmak da oldukça güçleşecektir. Çünkü böyle bir durumda, belirleyici olan, o andaki güçler dengesidir. Kaldı ki, bu, bir yönüyle Türkiye'deki devrimci gelişmeye de bağlıdır. Dolayısıyla böyle bir süreçte, demokratik bir federasyon alternatifinde ayak diretildiğinde, işçi sınıfı ve devrimci güçler açısından faturası daha ağır olabilecek bir tecrit te sözkonusu olabilir. Bu bakımdan, böylesi dönemlerde dahi devrimciler, somut şartların somut tahlilinden hareket etmek, koşulları varsa devrimde öncülüğü ele geçirip emperyalizme ve sömürgecilğe darbe vuran bir mevzide savaşmak, yoksa çoğunluğa (yani "Kürt ağa ve burjuvalarının" yönlendirdiği çoğunluğa) boyun eğerek (yani onu, sömürgeci yönetime tercih etme durumunda kalarak) uzun vadeli bir sınıf savaşına hazırlanmak gibi görevlerle karşı karşıya kalırlar. Norveç'in İsveç'ten ayrılması sürecinde çıkan çatışmalarda Lenin'in Norveç proleteriyasının önüne koyduğu görevler bu bakımdan öğreticidir:

"Norveç Sosyalist Programının, Norveç'te sosyal-demokratları, ayrılma sorununda belirli bir görüş savunmaya zorlayıp zorlamadığını bilmiyoruz. Norveç sosyalistlerinin Norveç'in özerkliğinin (bağımsızlığının—RW) sınıf mücadelesini serbestçe yürütebilmek için yeterli kadar alan sağlayıp sağlamadığı, ya da İsveç aristokrasisiyle sonu gelmeyen sürtüşme ve çatışmaların iktisadi hayatın özgürlüğünü baltalayıp baltalamadığı sorunu, açık bırakıklarını sanıyoruz. Ama bu aristokrasie karşı gelmenin ve (burjuva dar görüşlülüğünün sınırları içinde kalsa bile) Norveç köylü demokrasisini desteklemenin Norveç proleteriyasının görevi olduğu gerçeği tartışılmaz." (V.I.Lenin, UKKTH, s.92—93)

Diğer yandan, yukarıya aktardığımız hayal ürünü varsayımlar, değişik vesilelerle ama yine aynı kalemde çıkan yazı ve "hikaye"lerle bir bütünlük içinde incelendiğinde, esas sorunun, "Kürt ağa ve burjuvalarının" hakimiyetinden duyulan endişeler ya da Kürdistan'ın düşman

güçlerle çevrili oluşunun fetişleştirilmesine "garnitür" yapılan "dış dünyaya açılma", "yolların nereden geçeceği", "pasaportların geçerliliği" vb. şeyler olmadığı; tersine "federasyon tezi"nin mutlaklaştırılması ya da Kürt halkının kendi kaderini tayin hakkının federasyona bağlanması için "gerekçeler" oluşturma çabasına yönelik olduğu daha iyi anlaşılır. Oysa niyet bu olunca insanın kendisini bu kadar zorlamasına hiç de gerek yok. Çünkü biraz dürüstlük yeter ve artar bile.. Ama buna rağmen sorunun daha iyi kavranması için TKSP programına da bakmakta yarar var:

"Tarihi gelişme Kürt ulusal sorununun çözümünü iki biçimde karşımıza çıkarabilir:

"1. Kürt halkının başlıca kendi güçleriyle, Türkiye'de genel bir devrim hareketini beklemeksizin, ulusal kurtuluş savaşına girişip bunu başarıya ulaştırması.

"2. Kürdistan işçi sınıfı da dahil, Türkiye işçi sınıfının birlik halinde başını çekeceği, halkların ortak bir devrim hareketiyle gerici burjuva ve toprak sahipleri iktidarının yıkılması, demokratik bir halk iktidarı oluşturulması ve Kürt halkına kendi kaderini tayin hakkının tanınması."

"Diğer yandan, ülke ve dünya şartlarını doğru bir biçimde değerlendirerek, başarıya götürmeye en elverişli yolu seçmek ve ona uygun bir mücadele yürütmek de görevimizdir. Bu değerlendirmeyi yaptığımızda ikinci olanağın ağır bastığını, ulusumuzu daha kısa sürede ve daha emin, kurtuluşa götürebileceğimizi görüyoruz." (TKSP Programı, s. 14—15)

Görüldüğü gibi, top tarihi gelişmenin sunabileceği olanaklara atılarak, yine ikili bir tavır içinde, federasyon biçiminde bir çözüm öneriliyor. Ve bu, yukarıya aktardığımız alıntının son paragrafıyla pekiştirilmek isteniyor!.. Oysa yaklaşımda isabet yok. Şöyle ki: Herşeyden önce, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin ediş biçimi, bir devrim sorunudur. Ve devrimin stratejik yönelimlerini, gelişme yolunu, tarihi gelişmenin ortaya çıkarabileceği muhtemel durumları baz alarak belirlemenin olanağı yoktur. Çünkü devrimimizin alacağı biçimleri belirleyen bugünkü tarihi koşullar, somut hal ve durumdur. Bu, aynı zamanda, onunla diyalektik bir bağ içinde ele alınması gereken devrimin gelişme yolu ve yine bunun belirlendiği temel mücadele biçimi içinde geçerlidir.

Kuşkusuz bu, tarihi gelişmenin sunabileceği olanakların yadsınması, ya da bunların gözardı edilmesi anlamına gelmez. Örneğin, bu değereğendirmemizin bir önceki bölümünde belilediğimiz somut tarihi koşullar, Kürt ulusunun kendi kaderini

özgürce belirlemesini, kendi bağımsız devletini kurmasını acil bir görev olarak dayatıyor. Dolayısıyla ulusal demokratik devrimimizin ana eksenini ve ona denk düşen temel mücadele biçimi kendiliğinden ortaya çıkıyor. Ne var ki, bu, Kuzey Kürdistan ulusal kurtuluş güçleriyle Türkiye işçi sınıfı, anti-faşist ve anti-emperyalist güçlerinin ortak düşmana karşı ortak bir mücadele yürütmelerine, böyle bir mücadelenin demokratik halk devriminden geçerek **demokratik halk iktidarında** ortaya çıkarabileceği demokratik bir federasyon alternatifini dışlamıyor. Tersine, her iki halkın devrimci—demokratik güçleri, iki ülke devriminin birbirini yakından ilgilendiren, etkileyen nesnel gerçeklikleri ve onların yaratabileceği olumlu koşulları görmek gerekiyor. Bu bakımdan, Kürdistan işçi sınıfı ve yoksul köylüleri, somut tarihi koşulların dayattığı görevlerin biçimlendirdiği ekseninde Kürdistan devriminin eylemini örgütlerken, tarihi gelişmenin sunabileceği böyle bir olanağı gözden uzak tutmamak gibi tarihsel bir görevle de karşı karşıyadırlar. Faşizme ve sömürgecilğe karşı mücadelenin çıkışması, bunun önemini daha bir artırıyor. Dolayısıyla Kuzey Kürdistan'ın **özgürlüğüne** kavuşturulmasını da gündemde tutuyor.

Ancak bu, başka bir şey. Kürdistan devriminin stratejik yönelimlerini belirleyen somut maddi koşulların yerine, "ulusumuzu daha kısa sürede kurtuluşa götürmek" (!?), "daha emin", "daha az kan dökerek" vb. gibi soyut ibarelerin ikâmesi edilerek "federasyon tezi"nin aklanması istenmesi, ya da devrimin stratejik hedeflerini belirleyen somut tarihi koşullardan sadece birini, yani coğrafi ve iktisadi bağların (ki bunlar, zora dayalıdır) ön plana çıkarılarak diğer nesnel gerçekliklerin göz ardı edilmesi başka bir şeydir. Ki TKSP'nin "ülke ve dünya şartlarını" değerlendirmesinde olduğu "doğru" (!) sonucun dayanakları da bunlardır. Ve "federasyon tezi"ni aklamaktan uzaktır.

Ayrıca bir devrimde, kanın az ya da çok dökülmesi, izlenen yolun "emin" olup olmaması, onun kısa veya uzun sürede kurtuluşa götürüp götürmemesini de belirleyen somut tarihi koşulların doğru değerlendirilmesidir. Örneğin, devrimciler, elbette ki, gereksiz yere kan dökmeye karşıdırlar. Ama şartlar onu kaçınılmaz kılıyorsa, kurtuluş mücadelesini, az kan dökülsün diye belirsiz tarihlere erteleyemezler. Yukarıdaki herzelere bakılırsa Viyetnam devriminin önderlerini, Viyetnam İşçi Partisini, en azından "fazla kan dökmeye sebebiyet verdiği için" suçlamamak elde değil!..

Kaldiki, böyle bir sorunda, hem nala hem miha vurmak, devrimci eylemin örgütlenmesi açısından da olanaklı değildir. Çünkü, yukarıda belirttiğimiz gibi, devrimin gelişme yolu ve ona denk düşen temel mücadele biçimi, somut tarihi koşulların öne çıkardığı çözüm şekline göre belirlenmek durumundadır. Ö-

neğin "Kürt halkının başlıca kendi güçleriyle, Türkiye'de genel bir devrim hareketini beklemeksizin, ulusal kurtuluşa" yönelmesi, **gerilla savaşına dayalı uzun vadeli bir halk savaşını** hedeflemeyi gerektirir; Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkının Türkiye'deki genel bir devrim hareketine, dolayısıyla federasyona bağlanması ise, böyle bir devrimi belirleyen koşullara uygun düşebilecek daha **"kolay"** gelişme yoluna, mücadele biçimlerine tekabül edebilir, ya da en azından baylarımızın beklentisi budur. İşte TKSP'nin "federasyon tezi"nin altında yatan esas neden de budur. Ve bu, somut tarihi koşulların yadsınması ve **kolaylığı** meşrulaştırılmak istenmesidir.

Diğer yandan, "devrimci" eylemin örgütlenmesini bu ikinci yola göre yapan TKSP ve benzeri örgütlerin, Kürdistan'ın bağımsızlığına yönelecek bir mücadelenin gereklerine kendilerini uyarlamaları da, oportünistlerimizin iddia ettikleri kadar kolay olmayacaktır. Bu bakımdan, **"Türkiye'deki şoven güçler demokratik federasyonu istemedikleri ve onu engelledikleri"** zaman (ki, "bağımsız bir devlete kapalı olmayan" TKSP programının bağımsızlığa yönelmesinin koşulu budur. Ve bu, TKSP Yurt ve Dün. Gör., Prog. s.30'da açık bir biçimde ifade edilmektedir.), Kürdistan'ın bağımsızlığına yönelecek TKSP ve onun gibilerinin, treni kaçırılmaları kaçınılmazdır. Ancak diğerleri bakımından, tarihi gelişimin sunacağı olanaklardan yararlanmak hiç de zor olmayacaktır. Dün İran'da, bittin, yeteneklerinin "körelmesi"nden yakınıp feryadı bastırılanlar hala unutulmayan tavırları bile, —sorun çok daha ciddi boyutlu olmasına rağmen— buna bir örnek teşkil edebilir.

Ancak Kuzey Kürdistan devriminin gelişme yolunu, silahlı savaşım perspektifine dayandırmamız ve bunu gerilla savaşına dayalı uzun vadeli bir halk savaşı şeklinde belirlememiz (ki bu, ayrı bir yazımızın konusu olacaktır), TKSP oportünizmine ve "barışçı—barışçı olmayan" gibisinden klasik sozcukları yan yana koyup ışın içinden sıyrılmak isteyen bazılarına ters gelebilir. Ve onlar, can damarlarına dokundugumuz için bizi, "sol culukla suçlayabilir; hatta işçi sınıfı bilimi adına sorunu, mutlaklaştırdığımızı da iddia edebilirler!.. Oysa ulusal ve sosyal devrimlerin deneyimleri, uluslararası komünist hareketin belgeleri bizi doğruluyor, sozkonusu yeltenişleri yadsıyor:

"13 Mart 1966'da, Havana Üniversitesi öğrencilerine yaptığı bir konuşmada Fidel Castro Küba'da devrimin tek mümkün yol olan silahlı savaşım sayesinde başarıya ulaştığını ve kazanılan utkunun devrimin yenilmez gücünü meydana getiren işçilerin, köylülerin ve ezilen öğrencilerin kararlı askeri desteğine borçlu olduğunu belirtti." (Granma 14 Mart 1966)

"Bugünkü koşullarda, (...) birçok kapitalist ülkede sosyalizme nisbeten barışçıl —

bir biçimde geçmek olanaklıdır. (Hemen hemen bütün Batı Avrupa Partileri ile ABD, Kanada, Avusturalya, Japonya, Hindistan vb. komünist partileri bu görüştedir—RW) Ülkelerinin evriminin çözümlemesinden hareket eden kimi partiler (ki bunlar, bazı Latin Amerika, Asya, Afrika ve Portekiz Komünist partileridir—RW) kendileri için barışçıl gelişme yolunun pratik olarak kapalı olduğu ve yakın gelecekte silahlı bir savaşım perspektifi çizildiği görüşündedirler." (K. Zardov, Leninizm ve Kapitalizmden Sosyalizme geçiş, İem. yay. s. 197)

Şunu anti parantez olarak belirtelim ki, gunumuz koşullarında, kendi ülkeleri için barışçıl geçişi uygun gören sozkonusu partilerin görüşleri bizce tartışma götürür. Ama okurlarımızın da takdir edebileceği gibi, bu değerlendirmemizin çerçevesi bunu tartışmaya el vermiyor. Zaten biz, yukarıdaki belirlemeleri, şu ya da bu ülke devriminin gelişme yolunu tartışmak için buraya aktarmadık. Tersine, sadece her devrimin ve bu arada ülkemiz devriminin gelişme yolunu ve buna denk düşen temel mücadele biçimini açık ve net şekilde belirlemenin tarihsel bir zorunluluk olduğunu vurgulamak istedik. Bu, aynı zamanda, camı ile kilise arasında bocalayanların muhtemel supekulasyonlarına somut bir yanittir. Zira ülkemizin somut tarihi koşullarından kaynağını alan konuya iltisken belirlememiz, ulusal kurtuluş sürecinde nesnel şartların gerektirdiği ya da ona çıkarılabileceği savaşım biçimlerini yadsımaz; onun Kürt ve Türk halklarının ortak mücadelelerinde ortaya çıkabilecek değişik koşullara uyarlanmasını dışlamaz.

Demek ki, tarihi gelişmenin onumuzu çıkarabileceği koşulların diyalektik materyalizmin süzgecinden geçirilmesi ve mücadele taktiklerinin ona göre belirlenmesi gereğini, bugünkü nesnel şartların önüne koyarak Kürdistan devriminin stratejik yönelimlerini ve devrimin gelişme yolunu belirlemenin olanağı yoktur. Ve devrimin gelişme yolunun, mutlaklığa, belirsizliklere yer vermeksizin çok açık bir biçimde ortaya konması, tarihi gelişimin sunabileceği olanakların görmezlikten gelinmesi, Kürdistan devriminin önünde bulunan zorlu engellerin küçümsemesi anlamına gelmez.

KÜRDİSTAN DEVRİMİNİN KAREKTERİ VE İTTİFAKLAR SORUNU

Bu değerlendirmemizin bir önceki sayımızda yayınlanan bölümünde belirttiğimiz üzere Kuzey Kürdistan devrimi, sömürgeci boyunduruğa ve emperyalizmin ülkemizdeki varlığına yönelen yönüyle ulusal, çağdışı kurumları, toprak ağalarını ve işbirlikçi burjuvaziyi hedefleyen yönüyle demokratik bir muhteva taşıyor. Ulusal çelişkinin tayin edici bir öneme sahip olduğu bu aşamada, devrimin ana yönelimlerinde çıkarı olan toplumsal sınıf ve katmanlar, aynı zamanda

devrimin toplumsal tabanını, dolayısıyla bu aşamaya denk düşen karakterini belirler. Bu sınıf ve tabakalar ise, işçi sınıfı, köylülük, kent küçük burjuvazisi ve ikili karakterine rağmen ulusal burjuvazidir. Dolayısıyla Kuzey Kürdistan devrimi, sözü edilen sınıf ve katmanların bileşiminde iladesini bulan **halkçı** bir karaktere sahiptir.

Ne var ki, bazıları devrimin bu halkçı karakterinden hareketle ulusal demokratik devrimi ya da "ulusal demokratik halk devrimi"ni, demokratik halk iktidarı ile karıştırıyorlar. Bu bakımdan bazı örneklerle sorunun açıklığa kavuşturulmasında yarar var. Örneğin PPKK programında konuya ilişkin olarak şöyle deniyor:

"Ulusal demokratik halk devrimi aşağıdaki köklü demokratik dönüşümleri gerçekleştirecektir:

"Sömürgeci tekelleri burjuvazinin, emperyalizmin ve yerel işbirlikçi güçlerin Kürdistan üzerindeki ekonomik, siyasal ve askeri egemenliğine son verilip işçi sınıfının öncülüğünde işçi-köylü ittifakı temelinde ve tüm ulusal demokratik güçlerin içinde yer alacağı DEMOKRATİK HALK İKTİDARI kurulacaktır. DHI aracılığıyla demokratik bir cumhuriyet ve yasama yetkisini kullanacak Kürdistan Ulusal Meclisi oluşturulacaktır." (PPKK Prog., s. 27)

Ayrıca tartışmalarımıza ışık tutması bakımından yine PPKK programından başka bir pasaj daha aktarmakta yarar var:

"Kürdistan'da ticaret, sanayi ve kırsal burjuvazisinin bir kesimi kendisi Kürdistan pazarına sahip olmak istediği için, sömürgeci tekelleri burjuvazi ve onun işbirlikçileri ile çıkar çelişkileri içindedir. Burjuvazinin cılız olan bu kesiminin Kürdistan pazarına egemen olma özlemi, ikircimli, uzlaşmacı ve sömürücü niteliğine rağmen onu ulusal demokratik mücadelede kazanabilir bir güç olma konumunda tutuyor ve kendine ulusal bir nitelik kazandırıyor." (PPKK Prog., s. 20)

Aynı şeyler, yine PPKK'nın önerdiği "ulusal demokratik halk cephesi"nin program hedefleri arasında yer alıyor. (Bak. PPKK Pol. Rap.)

Öncelikle bunu belirtelim ki, "ulusal demokratik halk devrimi" ve demokratik halk iktidarı, aralarında çin setleri olmasına rağmen bir ve aynı şeyler değildir. Ve bu, ulusal ve toplumsal devrimlerin yaşanan tarihsel deneyimleriyle doğrulanmıştır. Özellikle İkinci Dünya Savaşı sonrasında emperyalizme, somürgeciğe, yeni somürgeciğe ve faşizme karşı gelişen kurtuluş hareketleri, Sovyet iktidarından farklı **iktidar biçimlerini** kabul eden **halk demokrasilerini** yarattı. Bulgaristan, Romanya, Çekoslovakya, Macaristan, Polonya, Demokratik Almanya, Çin, Vietnam, Kuba, Kuzey Kore, Cezayir, Mozambik, Angola, Güneşli İran ve son olarak da Nikaragua'da yaşanan demokratik halk devrimlerinin, her ülke-

nin nesnel koşullarına ve devrimin gelişme perspektiflerine göre belirlenen özellikleri var. Örneğin Bulgaristan'daki halk devrimi, diğer bazı Avrupa devrimlerinden farklı bir gelişme süreci izledi. Başlangıçta anti-emperyalist ve anti-faşist program hedeflerine sahip olan halk devrimi, kısa sürede sosyalist devrim niteliğine burundu. Bunun nedenlerini K. Zaradov, G. Dimitroff ve BKP MK sı Politbüro Üyesi I. Pavlov'un belirlemelerine de yer vererek şöyle açıklıyor:

"...Daha kilisenin bağımsızlığı için savaşım çağında bile, Bulgar burjuvazisi kendi öz burjuva demokratik devriminde hegemonyadan vazgeçmemiştir; bizde, nesnel olarak burjuva demokratik devrim rolünü oynayan 1877-1878 Rus-Türk savaşından sonra, Bulgaristan'ın kurtuluşu sırasında da burjuvazi ikinci tarihsel teslimiyetini imzaladı. Öyleyse Bulgaristan, kapitalizmin az gelişmişliğinden değil, gelişmiş olmasından acı çekiyordu. anti-emperyalist, anti-faşist, ulusal kurtuluş hedeflerine yönelik 9 Eylül 1944 ayaklanması, 1948'de BKP 5. Kongresinde G. Dimitroff'un not ettiği gibi, kapitalist sistemin temellerini yıkmadan ve burjuva demokrasisinin çerçevesini aşmadan durmazdı. Merkezi ve yerel iktidar, emekçi kitlelerle bağlaşıp işçi sınıfına, Bulgaristan Komünist Partisinin yönetici rolü oynadığı Vatan Cephesi komitelerine geçti. Devrim, faşist diktatörlüğün yerine, gerçekte proleterya diktatörlüğü işlevini gören demokratik halk iktidarını koydu." (K. Zaradov, age, s. 243-244)

Yine ulusal, demokratik ve halkçı karakterde bir devrime sahne olan Vietnam'da, işçi sınıfı uzun erimli direnme savaşında köylülükle geliştirdiği ittifakı pekiştirmiş, devrime damgasını vurmuştu. Zaten zayıf olan ulusal burjuvazi, ulusal demokratik halk devrimini desteklemiş, devrim sürecinde gelişen, yetkinleşen işçi sınıfının önderliğini ve yöneticiliğini kabul eder duruma gelmişti. Dolayısıyla ulusal demokratik halk devrimi, iktidar sorununu kendi gelişim evresinde çözümler duruma gelmişti. Yani ulusal demokratik devrimin hemen sonrasında demokratik halk iktidarının sınıf güçleri ve koşullar olgunlaşmıştır. Böyle bir durumda, Vietnam işçi sınıfı, nesnel ve öznel koşulların dayattığı görevleri görmezlikten gelememiştir. Ve gelmedi. Halkın demokratik iktidarını kurarak ülkeyi, sosyalist bir dönüşüm sürecine soktu. Ama VIP, buna rağmen, devrimin stratejik aşamalarını birbirine karıştırmadı. Tersine onları, ustaca birbirine bağlamanın yolunu buldu:

"1930'daki politik tezleri Vietnam devriminin iki aşamadan geçmesi gerektiğini belirlemiştir. Önce, ulusal demokratik devrim; sonra, kapitalist gelişme aşamasını atlayarak, sosyalist devrim doğrudan bir geçiş." (L. Duan, V. D. ^{bas.} s. 19)

Vietnam devrimine benzer bir örnek

Çin'de yaşandı. Ulusal demokratik devrim, iktidar sorununu, devrimin gelişimine paralel olarak çözümler duruma geldi. "1949 yılı, halk devriminin utku yılı oldu. 1 Ekim 1949'da Çin Halk Cumhuriyeti'nin ilanı ile birlikte halkın demokratik diktatörlüğü gerçekte proleterya diktatörlüğünün bir biçimi haline geldiği sırada, devrimin burjuva demokratik aşaması esas olarak tamamlanmıştı." (K. Zaradov, age, s. 253) Ulusal burjuvazi ise, önemli ölçüde komünist partisinin izlediği savaştan esnek ve etkili politikadan ütürlü halkın yanında yer almıştı.

Diğer taraftan bazı Avrupa ülkelerinde demokratik halk devrimleri, değişik özellikler göstererek gelişti. İşçi sınıfı yer yer uzun süre ulusal burjuvazi ile iktidarı paylaşmak zorunda kaldı. Örneğin Çekoslovak devrimi buna ilginç bir örnektir. Yine K. Zaradov, Çekoslovak devrimcilerinin görüşlerine de yer verdiği belirlemesinde devrimin iktidar yapısına ilişkin olarak şöyle diyor:

"Ulusal ve demokratik devrimin utkusundan sonra, bu ülkede iktidar, komünistlerin yönetici rolü üstlendikleri ulusal cephe hükümetine geçti. Bununla beraber, o dönemde işçi sınıfı iktidarın tümünü elinde tutmuyordu, onu bir süre daha burjuvazi ile paylaşmak zorundaydı. 'Yalnız başımıza hükümet edemeyiz.' Diyordu K. Gottwald 1945 Nisanında, 'onlar da tek başlarına hükümet edemezler. (Yani burjuvazinin temsilcileri-KZ) Ne biz onlar olmadan, ne de onlar biz olmadan hükümet edemezler, fakat onlar bunu bizsiz, bizim onlar olmadan yapacağımızdan çok daha zor yaparlar.'" (K. Zaradov, age, s. 247-248)

Yine Cezayir ulusal demokratik devrimi bir başka örnektir. Cezayir devriminde de iktidarı, tüm ulusal kurtuluşçu güçler paylaşmış; iktidarın bu sınıfsal bileşimi devrimin, burjuva demokratik sınırları aşarak kapitalist olmayan yoldan sosyalizme radikal bir dönüşümü olumsuz yönde etkilemiş, onu ağır ve sancılı bir gelişme süreci içinde tutmuştur.

Nikaragua halk devriminde ise, farklı bir süreç yaşanıyor. Devrimden hemen sonra, değişik sınıf ve tabakaların yansıdığı iktidar, bugün devrimci Sandinist yönetimin kesin denetiminde sosyalist bir dönüşüm sürecine yönelmiş bulunuyor.

Sıraladığımız bu örneklerin yanı sıra ulusal, demokratik ve halkçı karakterlerine rağmen burjuva demokratik dönüşümleri aşamayan devrimler de oldu. Örneğin Hindistan ve Endonezya'da burjuvazi hegemonyayı ele geçirirken Portekiz'de görülen 1974 Nisan Devrimi, faşizmi iktidardan uzaklaştırma ve tekelleri sermayenin hakimiyetini kırma düzeyinde kaldı. Devrim ve karşı devrim güçleri arasında acımasız bir mücadele sürüyor. İran devrimi ise, emperyalizme ve monarşiye karşı mücadele hedefleri üzerinde gelişti. Devrimin stratejik aşamasına uygun düşen demokratik ve halkçı ka-

rekterine rağmen küçük burjuvazinin gerici kesiminin hegemonyayı ele geçirmesiyle, devrim, onun demokratik ve anti—emperyalist özünü boşaltmayı hedefleyen ters bir “gelişim” sürecine sokuldu. Emperyalizme ve monarşiye karşı savaşta aktif olarak yer alan işçi sınıfına, özellikle ezilen, sömürülen ve baskı altında tutulan halk güçlerine açılan acımasız savaş halen sürdürülüyor.

Görüldüğü gibi, bütün bu örnekler (ki bunlar çoğaltılabilir), demokratik halk devrimi ya da ulusal demokratik halk devrimi ile proleterya diktatörlüğünün özgün bir biçimi olan demokratik halk iktidarının bir ve aynı şeyler olmadığına ilişkin yukarıdaki belirlememizi doğrulamakla kalmıyor; bunun nedenlerini, ikisini birbirine bağlayan ya da birincisinden ikincisine geçişi kolaylaştıran veya zorlaştıran nesnel ve özellikle öznel koşulların belirleyici önemini de sergileyerek tartışma korumuza ışık tutuyor. Bu bakımdan, ulusal demokratik devrimin ya da PPKK’nın deyimiyle “ulusal demokratik halk devrimi”nin gelecekte alacağı biçimleri ve iktidarın niteliğini mekanik bir anlayışla ele almak, dahası buna denk düşen program hedeflerini, “ulusal demokratik halk cephesi”nin program hedefleri arasına koymak mümkün değildir. Böyle bir yaklaşımda, herşeyden önce nesnel ve öznel koşulları yadsıyan bir yaklaşımdır. Çünkü devrimimizin bugünkü aşamasında (yani ulusal demokratik devrim aşamasında), nesnel olarak çıkarılan sınıf ve katmanların, zorlu bir savaşıma sahne olacak Kürdistan ulusal kurtuluş savaşında oynayacakları roller konusunda şimdiden kesin yargılarda bulunmak, hatta nesnel olarak onun itici güçleri olan işçi sınıfı ve yoksul köylülüğün mücadeleye kesin bir biçimde damgasını vurmasına ve kendisinin gerçek anlamda kabul ettirmesine tekabül edebilecek demokratik halk iktidarını ulusal demokratik güçlerin önüne yakın bir hedef olarak koymak, en basit anlamıyla gölü görmeden paçaları sıvamaktır. Diğer bir deyişle devrimin stratejik aşamalarını ve onların öne çıkardığı görevleri birbirine karıştırmaktır. Birinci aşamayı yaşamadan diyerine atlamaktır. Oysa bu sanıldığı kadar kolay da değildir. Örneğin emperyalizm çağında ilk halk devrimi olan 1905—1907 Rus burjuva demokratik devrimi ve ardından on yılı aşkın bir süre sonra patlak veren 1917 Şubat devrimi bile proleterya ile köylülüğün tek başına iktidarı kurmalarına olanak vermedi. Bir anda, birçok sınıf birden iktidarı paylaştı. Çağımız halk devrimlerinin Rusya’dakinden farklı özellikler göstermeleri ise, onların, iktidara doğru adım adım giden özelliklerini yadsımayor. Yukarıda sıraladığımız çarpıcı örnekler de, bu gerçeği açık bir biçimde ifade ediyor.

Elbetteki, bu, Kürdistan işçi sınıfı hareketinin ulusal demokratik devrim sürecinde köylülükle geliştireceği bağ-

laşıklıklar temelinde hegemonyayı ele geçirmesi doğrultusunda kararlı bir çaba harcamasını, Vietnam ve Çin devrimlerinde görüldüğü gibi tüm ulusal demokratik güçlere önderliğini kabul ettirme koşullarını yaratarak, ulusal demokratik devrimi kesintisiz bir biçimde “gerçekte proleterya diktatörlüğü işlevini gören demokratik halk iktidarı”yla taçlandırmasını yadsımak anlamına gelmez. Tersine bu, Kürdistan işçi sınıfına, kendisini bugünden dayatan uzun erimli tarihi bir görevdir. Ama bu, yani işçi sınıfının ulusal kurtuluş toplumsal kurtuluşla taçlandırmak istemesi başka bir şey, onun bu isteminin, zorlu bir mücadele sürecinde ve ulusal kurtuluş güçlerinin devrimci eyleminde, pratik—örgütleyiciliği ve bilinçli yönlendiriciliği birleştirebilen tayin edici bir etkinliğe kavuşturulması başka bir şeydir. Ki bu istemin gerçekleştirilmesinde nesnel koşulların, uzun vadeli direniş savaşının proleteryanın lehine, diğer sallantılı, kararsız ve uzlaşmacı güçlerin aleyhine yaratacağı yeni olanakların yanı sıra esas belirleyici olan da bu tayin edici etkinliğin yaratılmasıdır. Ve Kürdistan işçi sınıfı hareketinin sosyalist devrimi hedefleyen bu istemi, onun, ulusal demokratik devrimin hedeflerine uygun asgari bir program perspektiflerini ön plana çıkarmasıyla çelişmez. Tam tersine işçi sınıfının, köylülüğün yanı sıra kent küçük burjuvazisi ve “Kürdistan pazarına egemen olma özlemi” içinde bulunan ulusal burjuvaziyi kazanmayı hedefleyen bir programla ortaya çıkmasını zorunlu kılar. Gine devriminin önderi Amilcar Cabral’ın şu belirlemesi bu bakımdan önemlidir:

“Kurtuluş mücadelesi mesafeleri kat ederken farklı çıkarları uyum içine sokmaya, çelişkileri çözmeye ve kurtuluş ve ilerleyiş ararışı içinde ortak hedefler tarif etmeye mecburdur.” (A. Cabral, Son Kon., Teori yay. s.60)

Görüldüğü gibi, proleterya diktatörlüğünün özgün bir biçimi olan demokratik halk iktidarının ulusal demokratik devrim aşamasında hedef olarak gösterilmesi, küçük burjuvazinin bazı kesimlerini ürkütmenin yanı sıra, ulusal baskıdan etkilenen ve “pazar özlemi” içinde bulunan ulusal burjuvazinin kazanılmasını güçleştirir, hatta önemli ölçülerde engeller. Dolayısıyla ulusal kurtuluşta çıkarı olan tüm yurtsever güçlerin çıkarlarını yansıtabilecek “ortak hedefler tarif etmeyi” yadsır. Çünkü ulusal burjuvazinin kendisi de, böyle bir iktidarın daha başlangıçta anti—kapalist bir öze sahip olduğunu ve bunun kendi sınıfsal çıkarlarıyla açık bir şekilde çeliştiğini biliyor.

Hayır, PPKK’nın programında ifade edildiği biçimiyle “demokratik halk iktidarı”nın bir kapısı da diğer ulusal demokratik güçlere, dolayısıyla ulusal burjuvaziye de açık tutulacaksa (ki, “işçi sınıfının öncülüğünde işçi—köylü ittifakı temelinde tüm ulusal demokratik güçle-

rin içinde yer alacağı demokratik halk iktidarı”ndan çıkarılabilecek anlam budur), o zaman böyle bir iktidarın “gerçekte proleterya diktatörlüğünün bir biçimi haline geldiği”nden ve onun bir demokratik halk iktidarı olduğundan söz edilemez. Zira demokratik halk iktidarı, esas olarak ulusal demokratik devrim aşamasının tamamlanmasına tekabül eder.

İttifaklar sorunu, devrimin stratejik sorunlarından biridir ve devrimin stratejik aşamalarına göre belirlenir. Ve devrimin değişik aşamalarına denk düşen stratejik hedefleri belirleyen somut tarihi ve iktisadi koşullara göre biçimlenir. Örneğin devrimimizin bugünkü stratejik aşaması, ulusal demokratik devrimdir. Ulusal demokratik devrimi izleyecek ikinci aşama, sosyalist devrime tekabül eder. Her iki aşama da, müttefiklerin alabileceği konumlar, aralarındaki ilişkilerin biçimi doğal olarak farklılıklar gösterecektir. Bu bakımdan devrimimizin sınıf güçleri arasındaki ilişkileri ve müttefiklerin konumunu, ulusal demokratik devrimin ana yönelimlerine ve ulusal kurtuluşun mantığına uygun bir biçimde çözümlemek zorundayız.

Ulusal çelişkinin tayin edici olduğu ulusal demokratik devrim aşamasında, işbirlikçi Kürt burjuvazisi, toprak ağaları ve gerici ögeler, Kürt halkının bağımsızlık ve özgürlük istemlerinin karşısında, sömürgeci güçlerin, dolayısıyla emperyalizmin yanında yer alacaklar. Buna karşın, işçi sınıfı, köylülük, kent küçük burjuvazi ve ikili karekterine rağmen ulusal burjuvazi nesnel konumları itibarıyla, sömürgeci boyunduruğun parçalanması, emperyalizmin ülkemizdeki varlığına son verilmesi, toplumun bağımsız—demokratik bir gelişme yoluna sokulması ve toprak devriminden yanadırlar. Dolayısıyla esas olan, sömürgeci boyunduruktan kurtulmanın özlemi içinde bulunan bu sınıf ve tabakaların farklı çıkarlarını uyum içine sokabilecek ortak hedeflerin tesbit edilmesidir. İşte Kürdistan işçi sınıfı, müttefiği olan yoksul köylülüğün yanı sıra küçük burjuvazi ve ulusal burjuvaziyi, Kürdistan devriminin yukarıda belirlediğimiz stratejik hedefleri üzerinde ve ulusal demokratik cepheye birleştirmek için çaba harcarken eylemini buna göre saptamak durumundadır. Ayrıca Kürdistan’da yaşayan Ermeni, Arap, Türk ve diğer ulusal azınlıkların özgürlüğü Kürdistan’ın kurtuluşuna bağlıdır. Ve onlar da devrimimizin müttefikleridir.

Diğer taraftan Kürdistan, tek bir devlet tarafından değil, emperyalizmin çıkarları doğrultusunda bölge devletlerince sömürgeleştirilmiş bir ülkedir. Onun bu özelliği, her parçanın özgünlünde sömürgeci devletin gelişim sürecine bağlı olarak ekonomik, toplumsal ve siyasal biçimlenmelere neden olmasına rağmen,

Bir yoldaşımızın Diyarbakır zindanındaki yaşamışlığın gözlem ve değerlendirmesini o kurlarımıza sunuyoruz.

Roja Welat Redaksiyonu

DİRENİŞ ÜSTÜN GELİYOR!

1-25 EYLÜL 1983 DİRENİŞİ

Zulüm tüm şiddetiyle devam ediyordu. Bazı koğuşlarda açlık grevinin başlatıldığı söyleniyordu, ancak kesin haber alınamıyordu. Eylül'ün ilk günleri idi. PKK'nın mahkemesi vardı. Mahkemeden dönenler cezaevi şartlarını protesto için direniş karar aldıklarını diğer örgüt temsilcilerine iletip konuyu tartışmaya açtılar.

Talepler şunlardı:

- İşkenceye son verilmesi.
- Askeri marşların söylenmemesi.
- Görüşmelerde anadilde konuşma serbestliği.
- Haftada bir kez banyo.
- 'komutanım' kelimesinin kaldırılması.
- Yemeklerin günde 3 kez düzen verilmesi.
- Günlük gazete, dergi, roman ve ders kitaplarının serbest bırakılması.

Talepler üzerinde anlaşmaya varılmıştı. Eylem biçimi üzerinde tartışmalar yoğunlaştı. KUK ve PKK ölüm orucunu öneriyorlardı. Rızgari barikatlar kurulup topluca sloganlar atılsın süreci içinde değişik eylem biçimleri olabilir, diyorlardı. KIP sözcüsü tarafsız kalmaya çalışıyordu. TKSP'den yargılananların bir kısmı 'yaşlılar koğuşu'nda kış uykusuna dalan 'abileri'nden haber beklerken, tabanın ezici bir çoğunluğu direnişi bir tavır geliştiriyordu. (Biz taban olarak bulunduğumuz bölümden ölüm orucundan yana olduğumuzu belirttik.) Tartışmalar bizim koğuşta henüz sonuçlanmamıştı. Ancak 5 Eylül sabahı slogan sesleriyle uyandık. Derhal pencerelere koşup sloganlarla direnişe katıldık. Direnişe ihanetçiler dışında yaşlılar koğuşu katılmamıştı. Direniş sistemli idi. Bir komite kurulmuştu. Her koğuştan beşer gün ara ile 5 kişi ölüm orucuna yatacakti. Bizim koğuşta direnişin üçüncü gününde ikisi PKK ikisi KUK taraftarı olmak üzere 5

kişiyle ölüm orucuna başlamış oldu. Diğer arkadaşların tümü koğuşa yemek almayarak açlık grevi ile eylemi destekliyordu. Sabahla başlayan sloganlarımız kapıda bekleyen görüşmecilerden yankı buluyordu. Yönetim bunu bastırma için megefonla askeri marşlar çalıyordu. Ölüm orucuna yatanları koğuşlardan alıp ayrı bir salona götürüyorlardı. Orada zayıf unsurları caydırıp direnişi kırmak istiyorlardı. Ancak çok az sayıda sempatisiz insan bu zaafiyeti gösterdi. Çoğunluk kararlı ve direngendi. Her akşam koğuşlardan bir sorumlu, koğuşlarla ilgili bilgi veriyordu. Kürtçe, Arapça bağışarak bilgiler toplanıyor, Yapılacaklar tesbit ediliyordu. Faşist yönetim direnişi saptırmak için Kürtçe ve Arapça bilen erler vasıtası ile hedef şaşırtmak istiyor, yılgınlık yaratmaya çalışıyordu. Tüm bu engellemelere karşın eylem başarıyla sürdü-rüldü. 25 Eylül günü taleplerimizin kabul edildiği bildirildi. Böylece hücrede bulunan direniş komitesinden 2 arkadaş koğuşları gezerek eylemin başarıyla sonuçlandığını, taleplerimizin kabul olduğunu belirttiler. Ve eylem son verilmiş oldu.

Cezaevinde yaşam koşulları az da olsa değişmişti. Askeri marşlar söylenmiyordu. Haftada bir kez sıcak suyla banyo yapıyorduk. Görüşmelere rahat çıkıyorduk, komutanım diye hitap etmiyorduk ve tüm bunlardan ötürü işkence dururulmuştu. Yaklaşık olarak iki ay bu haklarımızı kullandık. Aralık ayı ortalarında idare yavaş yavaş müdahaleye başladı. Daha önceki direnişe katılanların koğuşlarını değiştirdi. Yeni dağıtımda 8. Koğuşa düştüm. Yaşlılar koğuşu karşımdaydı. Ayrıca hücrelerin bulunduğu 26. Koğuşa yakındık.

Tek tip elbise sorunu gündemdediydi. İdare giydirmek istiyordu. tutuklular bu işi kabullenmiyordu. Böylece hava-

landırmalarda konuşma yasağı koydular. Mahkemeye gidiş dönüşte dayak başladı. Direnişle alınan haklarımız yavaş yavaş tekrar gaspediliyordu. Diğer kovuşlara haber iletilmeden, iki kovuş tekrar direnişe girişmişti. Bu durumu protesto etmek amacıyla havalandırmaya çıkmıyorlardı. O sıralar mahkemeye çıkanlar bu haberi getirdiler. Olay koğuşta değerlendirildi. Sonuçta şu kararlar alındı:

1—Direnişe başlayan iki kovuşun durumunu tüm kovuşlara duyurmak;

2—İşkenceler tekrar başlamış, onu, engellemenin yollarını aramak;

3—Tek tip elbise giymeme konusunda direnmek.

Biz durumu 25—26. hücreler kovuşuna ilettik. Çünkü ilk direnişte oradaki komiteden gelen karar üzerine direnişe son verilmişti. Onların idareyle muhatap olmaları gerekiyordu. İdare ile ne kadar muhatap olduklarını bilmiyorum. Bir gün sonra, "yarın direnişe geçilecek" diye karar bildirdiler. İdarenin yoğun saldırısı olabileceği nedeniyle iyi tedbir alınması gerektiği biliniyordu. Böylece 30 Aralık 1983 günü sloganlar atarak direnişi başlattık.

İşkenceye son, ölmek var dönmek yok, ölüm yaşatır! sloganları duvarları aşırıyordu.

İlk etapta görüş ve mahkemelere çıkmama kararı verilmişti. İdare ise, büyük anfilerle savaş marşları çalarak sesi-mizi bastırmaya çalışıyordu. MIT'ten, Kontr—Gerila'dan ne kadar uzman işkenceci varsa, hepsi birden cezaevini doldurdular. 5'er kişilik olarak ölüm orucuna yatılması gere-

kirken, bu iş kontrole alınmadı. Artık kendisine güvenebilen ölüm orucuna başladı. Diğerleri zaten yemek alınmadığından dolayı açlık grevine girmiş oldular. Yaşlılar kovuşu bu olayların henüz dışındaydı. Ordan gelen habere göre Ö.Y. davasından yargılananlar olaylarda kararsız kalıyorlardı. Yaklaşık olarak 10 gün kovuş kapılarına yatakları dayayıp, yemek almaya-rak, slogan atarak, kürtçe marşlar söyleyerek direnişi sürdürdük.

Daha sonra idare, "kovuşlarda direnişe katılmayanlar çıksın" diye anons ettiler. Hiç kimse çıkmıyordu. Bunun üzerine tek tek kovuşları basmaya giriştiler. Bir kovuşu basıp, içerdekileri çıkardılar ve işkenceye çektiler. İkinci kovuşu basmaya gittiklerinde, arkadaşlar yangın çıkardılar. Böylece itfaye yanan koğuşu söndürüp, o koğuşu da boşalttılar. Bazı arkadaşların yaralandığını duyduk. Ancak net haber alamadık. Diğer kovuşlar da baskına uğrarlarsa, kovuşu yakacakları kararını aldılar.

Olaylar bu boyuta varınca yaşlılar kovuşundaki siyasiler de artık tabaklarını yere çaldılar ve direnişe omuz verdiler. Böylece onlar da hücrelere alındılar.

Direnişleri kıran kovuşlardan arkadaşların bir kısmını yanımdaki 7. kovuşa vermişlerdi. Yılmaz Demir de onlar arasındaydı. O gece duvardan onlarla görüştük. Ö.Y.'dan ... arkadaş onunla konuştu. Ölüm orucuna gitmeye kararını bildirdi. Yılmaz ise,

Devamı sayfa 15'te

FAŞİZİM, BURJUVA DEMOKRASİSİ VE DEVRİM

Faşizmin iktidara geliş biçimini tek yanlı olarak görüp değerlendirmeler yanlış sonuçlara varıyorlar. Örneğin Avusturya Sosyalist Partisi faşizmin yukarıdan aşağıya darbe yoluyla geliş biçimini kavramadığı için ve faşizmin geliş biçimini salt aşağıdan yukarıya doğru, kitle tabanı bularak tırmanarak iktidara geleceğine bakarak ve tezlerinin de buna göre tek yanlı olarak ele aldığı için son derece yanlış sonuçlara varmıştı. Günümüzde de birçok parti böylesine yanlış sonuçlara varıyor.

Yine 1971 Türkiye'sinde bazı devrimci, demokratik güçler 12 Mart faşizmini ilk başta yanlış değerlendirerek bunun faşizm olmadığı sonucuna varmışlardı. 12 Eylül faşist darbesinden sonra da bazı siyasal güçler faşizmin iktidara geliş biçimini yanlış değerlendirerek, soruna tek yanlı ve mekanik bir şekilde bakarak soyut bir tahlille darbenin faşist darbe olmadığı sonucuna varmışlardı. Bazı sivri akıllılar da Evren cuntanın sonradan faşistleştiğini belirttiler.

Bir kere 11 Eylül 1973'te Şili'de Pinochet'in yaptığı darbenin ilkin faşist olduğu, sonradan faşistleştiğini (Dünya komünist hareketi içerisinde) kimse belirtmemiştir. Kaldık faşizm bir hükümetin başka bir hükümetle yer değiştirmesi değil, bir devlet biçimidir. Komünist Enternasyonalin 7. kongresinde sunduğu raporda Dimitrov şöyle diyor: "faşizmin yönetimi ele geçirmesi, sadece bir burjuva hükümetin bir diğerini izlemesi değildir. Burjuvazinin belli bir sınıfsal egemenliğini içeren devlet biçiminin -burjuva demokrasisinin- bir diğeri ile açıkterörist diktatörlükle yer değiştirmesidir. Bu farkı gözden uzak tutmak yanlış olur." (F.K.B.C.sa.48)

FAŞİZMİN SINIF TEMELİ VE KİTLE TABANI

Faşizmin sınıfsal temeli ve dayandığı kitle tabanına yukarıda kısmen değinmiştik. Faşizm mali sermayenin en büyük, en güçlü birliklerine dayanmaktadır. Sınıfsal temeli mali sermaye ile açıklık ka-

zanır. Faşizmin sınıfsal yapısının iyi kavranılması için emperyalizm ve onun "her çizgide gerici" olan siyasal eğilimi kavranılmalıdır.

Emperyalizmin oluşumu ile ortaya çıkan faşizm burjuva diktatörlüğünün bir biçimi ve emperyalist dönemin somut bir özelliğidir. Faşizmin iktidar oluşu ve gelişimi mutlak bir olgu değildir. Faşizmin gerçekleşmesi ülkenin içerisinde bulunduğu somut koşulların durumu ve sınıf güçlerinin örgütlülük düzeyine bağlıdır. Ülkenin özgül koşulları, Nesnel durum ve devrimci, demokratik güçlerin örgütlülük düzeyinin gelişkinliği faşizmin gelişini engelleyebilir. Örneğin İspanya'da albay Tejero tarafından yapılmak istenen faşist darbe başarıya ulaşmamış ve devrimci, ilerici, demokratik güçler tarafından engellenmiştir.

Faşizmin sınıf temeli mali sermaye olmasına rağmen dayandığı kitle tabanı küçük burjuvazi ve orta katmanlardır. Almanya'da faşist "Nasyonal sosyalistler" Almanya'yı ve tüm Dünya'yı tehdit eden bir kitle hareketi haline gelmişlerdi. Yine İtalya'da faşist güçler küçük burjuvazi ve orta katmanların taleplerini ileri sürerek bazı reform aldatmacalarıyla kitleleri yanlarına çekmeyi başarmışlardı.

Faşizmin küçük burjuva ve orta katmanları aldatması geçici bir durum arzeder. Faşizmin iktidara geliş ile birlikte toplumun tüm kesimleri üzerindeki baskıları ve yaptığı uygulamalarını gören küçük burjuvazi ve diğer katmanlar faşizme olan desteklerini çekerler. Ve böylece faşizmin kaçınılmaz sonu daha da yakınlaşmış olur.

FAŞİZMİN UYGULAMALARI, İDEOLOJİ VE POLİTİKASI

Faşizmin sınıfsal niteliği, çıkarları, uyguladığı terör ve saldırganlığı onun temel hedef ve amaçlarını ortaya koyar. Zaten faşizmin ayırdedici özelliği onun terörcü ve saldırgan niteliğini ortaya koyar. Mali sermayenin en gerici kesimlerinin açık terörist dik-

tatörlüğü olan faşizm, ilk etapta işçi sınıfını ve onun örgütlü politik öncü güçlerini hedef alır ve kendi iktidarını sağlamlaştırmak için devrimci proleteriyayı susturmaya yeltener. Ama o, bununla kalmayarak toplumun diğer kesimlerinin üzerinde de, faşist terör dozunu artırır. Faşist terörün asıl hedefi işçi sınıfı olmasına rağmen, yoksul köylülük, küçük burjuvazi ve diğer katmanlar ile reformist burjuvazi de faşist devlet terörünün hedefi olurlar.

Faşizmin terör dozu ve uygulama biçimleri ülkeden ülkeye değişir. Mali sermayenin en gerici kesimi ülkenin tarihsel ve toplumsal koşullarına göre değişik kılıflara bürünerek faşizmi uygulama alanına sokarlar. Örneğin: Pakistan'da faşizm din kisvesine bürünerek en gerici ve terörcü uygulamalarını sürdürüyor. Türkiye'de de, günümüzde faşizm kemalizme bürünerek uygulanıyor. Yine bir çok ülkede faşizm, kitleleri aldatmak için "sınıflar üstü" görünümünü vermeye çalışıyor.

Mali sermayenin en gerici, saldırgan öğelerinin faşist ideolojisi şovenizm, ırkçılık ve yayılmacılıktır. Faşizmin en kudurgan şovenizmi onun yayılmacı amacını yansıtır. Faşizm diğer halklara karşı milliyetçiliği ve ırkçılığı geliştirir, bunu hortlatır. Almanya'da faşizmin başı Hitler ve onun demagog propagandacısı Göbels, "Almanların Ari"liğini tüm dünya uluslarından "üstünlüklerini" kendilerine göre tesbit ederek bunu ideolojik propaganda için birer malzeme yaptılar.

Türkiye'de faşistler, "bir Türkün dünyaya bedel olduğunu" ve Türklerin "üstün bir ırk" oldukları safsatasını ideolojik-propaganda aracı yaptılar. Faşizm ırkçı, milliyetçi, şovenist duygulanımları hortlatarak kitleleri etkilemek ve dikkatlerini başka yöne çevirmek için her türlü yönteme başvurmakta ve her yolu kendine mübah saymaktadır. Özellikle bunu yaparken, anti-komünizm ve anti-sovyetizmin dozunu artırmaktadır.

Faşizm toplumun değer

1. Polat yargılarına müdahale ederek, dini istismar edip, dinsel ve mezhepsel çelişkilerden de yararlanıyor. Dün İspanya ve Avusturya'da, bugün de Pakistan'da dindar kesilen faşizm, Latin Amerika ülkelerinde din adamlarını kaçırarak hunharca öldürmektedir. Ama tüm bunlara rağmen faşist ideoloji kendi içinde tutarlı bir bütünsellik göstermemekte, ülkeden ülkeye değişiklikler arz etmekte ve kaba bir demagoji yığınının öte gitmemektedir.

Faşizmin politikası da kendisini şu şekilde göstermektedir. Faşizm iktidara geldikten sonra, ülkenin içerisinde bulunduğu duruma ve özgül koşullara göre içe yönelik (ülke içindeki devrimci demokratik güçlere yönelik) yıldırma ve yok etme politikasını iç içe geçirerek uygulamalarını ve politikasını sürdürüyor.

Bazıları salt faşizmin yoketme politikasına bakarak ve ona göre tek yanlı bir tahlil yaparak, 12 Eylül faşist darbesinden sonra faşist cuntanın ilk başlarda uyguladığı yıldırma politikasına kanarak, cuntanın faşist olmadığını kanıtlamaya çalıştılar. Geçen zaman sürecinde faşist cuntanın yıldırma ve yoketme politikasını birlikte uyguladığı daha açık ve net bir şekilde görülmesiyle, bunların temelsiz tesbitleri gün ışığına çıkılarak yanlışlığı orta yere serildi.

Faşizm iç politikada bir yandan devrimci, demokratik güçlere karşı yıldırıcı, yoketici, baskıcı terörünü sürdürenken, diğer yandan da ülkedeki toplumun ezici çoğunluğunu sefaletle doğru itmekte ve emperyalizmle olan bağımlılık ilişkilerini daha da artırarak emperyalizmin ileri bir karakolu ve jandarması konumuna gelmektedir.

Faşizm, dış politikada saldırgan bir emel beslemekte ve savaş kışkırtıcılığını yapmaktadır. Faşizm barışa düşman olup saldırgan ve yayılmacı bir politika izlemektedir. Geçmişte Alman faşistleri önce Avusturya, Çekoslovakya, Polonya ve Macaristan'a girmeleri ve sonra da dünya devrim-

Devamı sayfa 15'te

KONGRA ÎSTÎSNÂÎ YA FEDERASYONA KOMELÊN KURDISTAN LÎ SWÊD PÊK HAT

Kongra îstisnai ya Federasyonê Komelên Kurdistanê lî Swêdê di navbeyna 8-9 û 15-16 yê Hîzêranê pêkhat. Cîvina kongrê roja 8ê Hîzêranê destpêkir û 9ê Hîzêranê berdewam kir. Sedemên ku kongre xelas nebû, hefteki paşva hat avêtin. Roja 15ê, kongre jî nuqta rojevê ya ku lî wîr mabûn berdewam kir û 16ê Hîzêranê de kongre xelas bû.

Dî kongrê de 14 komel beşdar bûn. Gora rojeva kongrê, piştî nuqta raberzandîna lî ser komelên berendam, mînaqêşê lî ser avakirina komelan lî taxan (beledîyan) destpêkir. Dî wî wari de pêşneyarek jî alî 13 komelan hat qebûl kirin, komela Komkar lî dij vê pêşneyara avakirina komelan, lî beledîyan cih stand. Jî alî kongrê ve, jî 5 mirovan komisyonekî hat avakirin. Ev komîsyon, dî vê bî hindîkayî dî 7 beledîyên ku Kurd lî wîr cîwar bûne komelê avabînin û dî wî wari de kar û barê xwe di navbeyna 3 mehan da bî raporekî ve werin komîta karger ya Federasyonê û nûnerên komelan. Dî cîvina komîta karger û nûneran de, wê ev rapora komîsyonê bê mînaqêşekirin. Ger ev rapor pozîtîf be, bî awakî dî ger dî wî wari de serfîraz bibe, wê komîsyon kar û barê xwe bî meşîne û federasyonê wê bî van komelên nûh dî sala 1985 meha Sîbatê de kongra xwe pêk bîne. Ev armanca kongrê ku serbîkeve, wê komelên ku grêdayî herêkên siyasî ne, endamîtiya xwe ya federasyonê wenda bînin. Komelên ku nîha endamê federasyonê ne û federasyon jî wan ava bûye, bî pîrani grêdayî herêkên siyasî ne, ne komelên demokratîk ku jî hemû mirovên welatparêz re vekîrin ne.

Wek tê zanîn, lî Swêdê dora 6000 Kurd cîwar bûne. Kurdên siyasî an jî ne siyasî, yê welatparêz-pêşverû bî prani lî derva yê rêxistina Federasyonê mane. bo vê sedemê jî, bîryara ku dî kongrê de hat standîna bîryarekî gelek baş bû. Dîvêt îcar jî bo kar û barê pratîk yê wî bîryarî xebatê bî çêkirin.

Jî bîbîryara avakirina komelên nûh dî beledîyan de, me lî jor qîse kir ku komela Komkar lî hember vê bîryarê bû. Nûnerên Komkarê dî kongrê de dî-

got ku, ev pêşneyara jî bo avakirina komelan dî beledîyan de, lî dîjî rêxistina herêkane û pêşneyarekî valaye, dî şertên îroyîn de avakirina ven komelan ne hêsaye û ev şert jî nîne, bo vê sedemê jî em lî hember vê pêşneyarê ne. U wan disa dîgotin ku gelê Kurd bê rêxistîni naghiye azadiya xwe û ev pêşneyar jî dîxwaze rêxistînê siyasî berdewam nekî û belav bînin. Lê bî rastî em jî, tevayî mîvan û komelên dî jî, jî van gotûnên Komkar heyîr man. Gelo kî lî hember rêxistînan dîxebite û ev pêşneyar çîma wîsa tê famkirin û hîmê madi ya Komkarê ku dîparastîna çî bûn? Komkar lî ser van pîrsan nesekîni û nîkarîbû bîsekîne jî, lewra ku tîştên Komkar dîgot bî xwe tîştên çewt û bêbîni bûn. Em dî wî wari de jî bo serê xwendevan nêşînin, em naxwazî dîr û dîrêj lî ser rewşa Komkar û vî nêrina wan a çewt bîsekînin, em rexne û kriterî vî babetê teqdîrê xwendevanên berêz dîkin.

Lê tîştêk grîng heye ku em gere jî bîrva nekî. Jî bo federasyonêkî bî hêztîrî û xurtîrî û demokratîk ku karîbe Kurdên lî Swêdê bî prani hemberêz bîke, jî problemên macedîrî me re helîyek bîne û pîştîgîriya doza şoreşa Kurdistanê bîke û doza gelê Kurd ya heq dî Swêdê de bîde naskînin û bî her awayî propaganda vî karî bîke, dî vî gora bîryara ku dî kongrê de hatîye standîna, gora beledîyan komelên nûh bî sazîrî û lî ser vî hîmî federasyonê bî meşandîna. Lê jî bo jîyana vî karî jî, berî her tîştî, dîvê herêkên me yê siyasî dî aqîlê (mejiyê) xwe de guhartîna çêkirî, tehmûla hev bîkin, dîjîmîtiya berî ya navbeyna herêkan bavêjin, hebûna hev qebûl bîkin, menfeata xwe ya grûbî nexîn pêşîya menfeata gelê me. Jî bo serfîraziya vî kar û barî jî, devê berpîrsariya herê mezin jî, herêkên siyasî re dîkeve û gere herêkên me vî berpîrsariya xwe pêk bînin.

Em hêvî dîkin ku, wê ev komîsyon kar û barê xwe bî serxê dî vî armanca xwe de serfîraz bîbe. Em dî xebata komîta karger de û komîsyona avakirina komelan lî beledîyan de, serfîrazi daxwaz dîkin.

“PÎŞMANLIK YASASI” ÎLE İHANET VE TESLİMİYET GELİŞTİRİLMEK İSTENİYOR

Faşist cunta iktidara geldîğinden bu yana, beş yıl süreyle Türkiye ve T. Kürdistan’ında halklarımız üzerinde terör estirmiştir. Ve tüm bunları “terörü durdurma” adı altında yapmaya devam etmektedir. Komünist insanından yurtseverine kadar, sendikacısından barışseverine kadar, Bakanından çobanına kadar ne kadar yurdunu ve emeğini seven insan varsa, ve ne kadar gerçekleri konuşmak, yazmak isteyen insan varsa zindanlara doldurulmuş, yüzbinlerce insan işkence çarklarından geçmiş, halklarımızın en ileri yiğit evlatları bu tezgahlarda can vermiş, sokaklarda, dağlarda sorgusuz sualsiz kurşuna dizilmiş ve hala dizilmektedir.

Türkiye ve Kürdistan’da teröre doymayan faşist yönetim, cezaevlerinde bulunan yurtsever ve devrimciler üzerinde yeni yeni oyunlar oynanılmaya çalışılıyor. “Pişmanlık yasası” adı altında ihaneti geliştirmek, ajan ve provakatörleri vasıtasıyla devrimci hareketleri kamuoyu nezdinde küçük düşürmek ve durduramadığı devrimci gelişimin önüne yeni engeller koyma peşindedir. Onlar bu yasayla, kitleler içinde hızla gelişen “Genel Af” talebinin hedefini saptırmak istiyorlar. Kitlelerin gittikçe yükselen bu talebine karşılık ıcazetli burjuva partileri zaman zaman “af”tan bahsetmelerine rağmen, bu konuda gerekli duyarlılığı göstermekten oldukça uzaktadırlar. Faşist iktidar ise kitlelerin bu talebine karşılık bir yandan kendi yandaşları olan MHP yöneticilerini ve onun elikanlı olan lideri Türkeş’i sessiz sedasız serbest bırakırken, bir yandan da kaşla göz arasında, “kaçakçılık ve döviz suçları için” af yasasını çıkartıp ortaklarını serbest bıraktılar. Yani, yönetim kendi çömezlerini af etti. Kitlelerin beklentisi olan “Genel af”ın adını bile ağza almaktan korkuyor.

Faşist yönetim onbinlerce ilerciyi hala zindanlarda tutmuş olmasına rağmen, devrimci mücadele durmak bilmiyor. “Kökünü kazıdık”, “bitirdik” derken yeni yeni gelişmelerle karşılaşmış şaşkına dönü-

yor. Bir yandan zayıflığını gizlemek isterken, diğer yandan zayıflığın ve korkaklığın emaresi olan “pişmanlık yasası”nı piyasaya sürüyor.

Tüm bu yapılanlara karşın ilercilere, yurtseverlere düşen görev faşist yönetimin ne yapmak istediğini iyice kavrayıp teşhirini kitlelere ulaştırarak, oynanmıyolanı bozmaktır.

O halde iyi bilmek gerek. Düşman “pişmanlık yasası” ile nereye varmak istiyor. şöyle ki:

I. O şimdiye kadar içerde satın aldığı ve “samimi itirafçılar” diye anılan ihanetçilerin cezaevlerinden çıkarılmasını sağlayacak. Bu insanlar kimlik değiştirip, estetik ameliyatla yeni bir biçim alıp faşist yönetimin emrinde muhbir, ajan ve provakatör olarak istenilen yerde kullanılabacak.

II. Bu yasa ile yeni yeni insanlar ihanete zorlanacak. Böylece hareketlerin yeni durumlarıyla, yeni çalışma yöntemleri ile ilgili bilgileri toplamayı, toparlanmaya çalışan devrimci hareketlere yeni darbeler vurmaya çalışacak.

III. “Genel af” talebi etrafında genişleyen kitle muhalefeti bölmeye çalışacak. Salt hümanist düşüncelerle bu talep etrafında toplanan insanların karşısına “bunlar pişmanlık duymadı, tekrar 12 Eylül öncesine döneriz” demagojisine çıkacak.

IV. Dünya kamuoyunun faşist yönetim üzerindeki baskılarını azaltmaya çalışacak, zaman kazanmak için onları oyalayacak.

Kuşkusuz faşist yönetim bu yasa ile devrimci hareketleri yaralamak isteyecek ve bununla birlikte ihaneti geliştirecek. Ama toplumun hiçbir kesimi ihanetçilere uzun süreli yaşam hakkı tanımamıştır. Böylesi insanları, faydalana bildiği ölçüde kullandıktan sonra tortu gibi kenara atmıştır, atacaktır.

Bugün, devrimci güçlere düşen görev ise, inanç ve kararlılığı elden bırakmadan “zindanlar boşalsın, genel af” sloganını daha bir yaygınlaştırmak ve bu talep etrafında oluşan kitle muhalefeti hareketine geçmektir.

HEVRA DENGKIN

Hevra dengkin
Hevra bang kun
Sewa cik û zıvatiyê
Sewa zilm û tadan
Deng hevkin
Em ji mirovin
Nav miletên ser erdan
Em ji biranin li dinê
Edi bese

Hundirê xwe da mebeşin
Derd û qotukê xwe
Deng hevkin
Bila bîhizin

Hemû bira û xwişk
Bila şîyar bîbin
Hemû miletên dinê
Derd û kulên dîlen
Edi bese

De rabîn
Mirovên welatperest
Agirî daynin
Pîşt bîdîn hev
Deng hevkin
Diji ipmeryalizmê
Diji faşizmê
U diji şovenizmê
Em yek û yek şer nekin
Em yek û yek neyên kuştin

Newal û neqewan
Bo azadiyê
Kilameki bîstîrîn
Bila çiya bî heşin
De rabîn
De rabîn
Tewl û hev
Deng hevkin
Em ji mirovin ser erdan
Bo azadiyê şer dîkin
Ya dîmûrîn
Ya dîmûrîn
Ya azad dîbin

H.Çaki Gazê—İstanbul

İmamê Sextekar

IV

Rêzan Berwar

Xoşnav: “Çima ez korim ku, te nabinim, çima ez kerim ku tu dixwazi min bixapini! Here wek hevalên xwe bédeng bisekine, yan ji ezê te bikujim.”

Perwiz bi tirs û lerz ve ziviri kuncika xwe. Şûşa dilê wi şikestiya. Kelegiri kete nava lêvan. U di dilê xwe de digot: Imam çawa min û kalê min xapand. Ewqas dirav ji me girt. Ew, kalê min rûçkand. Çi meriki sextekar derket...

Xoşnav bi ecêbmaya li Perwiz dinêhuya. Dilê wi pê şewiti. Ji hal û rewşa wi dilbendi qet tiştek fam nekinbû. Dit ku Perwiz hur—hur digri, ew çax derge vekir û ber bi wi çû... Li kêleka wi ruhnişt, keleşkoka xwe da ser çokê xwe û demek bédeng ma.

Xoşnav: “Ew çi bi te qewimiye? Min ji te qet tiştek dernexist. Te av xwest, min ji te re ani. Te kaxezek şewitand û xweliya wê bi avê re vexwar. Şunda ji te xwest ku birevi. Ka ji min re serpehatiya xwe şiro bike!”

Perwiz, bi gotinên Xoşnav ve hizi bû. Hêsrên çavên wi wek baranê dihat xwarê. Demek bê deng ma, hêsrên xwe paqij kir. Li der û dora xwe bi çavên valahi û berxwetî nihêri û got:

“İmamê Sextekar!”

“Xoşnav: “Kiyê û çibûye İmamê Sextekar?”

Perwiz serpehatiya xwe bi dîr—dîrê ji Xoşnav re qise kir û got:

“Ger ez nemûrim ezê heyfa xwe ji İmamê Sextekar bistinim.”

Xoşnav destê xwe li pişt Perwiz xist û jê ra got:

“Heke tu dixwazi bî saxî ji vir bîfilitî, cara ewil ji berpirsya-rên me re poşmaniya xwe eyan bike. Ya duyemîn carekî dînin ji li diji gelê Kurd şer neke. Ya sêyemîn, ew tişteki tu dîzani bî kêmasî şiro bike. Ger tu van sê şertan bîni cih ez bawerim ku wê te azad bikin, ji bo van yekan bîfikirê.”

Di wê demê de, dilbendên ku sond bixwarana û soz bîdana, ku li diji gelê Kurd carekî dînin şer nakin, peşmergan wan azad dîkirin.

Xoşnav, serpehatiya Perwiz ji hevalên xwe re û serok peşmergan re şiro kir. Serok Peşmerge xeber ji liqê Partiyê re şand. Demek buhuri berpirsya-rekê partiyê hate mîntiqê û ji serokê Peşmergan re: di girtigeha we de dilbendekî li ser navê Perwiz heye, ez hatime ku ifadê wi bigrim. Heke tu betali, tu ji bî min re bîy baştir dibe.

Serok peşmerge biryar da ku Perwiz binin hîzura wan. Nêbedaran Perwiz ji bendixanê derxistin û wi birin. Ew çax perwiz gelek tirsî, ji xwe re digot, ecêp vana dixwazim min bukujim?

Berpirsya, hal û rewşa Perwiz pirsî û jê re got: “Heke em te azad bikin, tu ê çi bikî?”

Perwiz: “Ezê İmamê Sextekar bukujim!”

Serok peşmerge: “Ew heleqê me nake, ew mesela te û İmam e. Ne ya me ye. Ya me ewe ku, tu zoz bîdî me û carekê dînin li

dîji hêzên gelê Kurd şer neki!”

Perwiz: “Ez bi hîzar carî sond dixwim ku carekê dînin li diji we tu tişteki nakim. U, heke ji destê min bî ezê arikariya we bikim.”

Berpirsya: “emê te azad bikin lê ne ji bo ku tu biçi İmam bukujî an ji nekuji. Em te berdidin ji ber ku te sond xwar li diji me me şer naki...”

Perwiz êdî azad bû. Bi serê xwe bû. Wi kincê xwe guhêrand, bi dîzi rîya mala xwe girt. Çû mal dit ku, dewrê dewrana mala wan ne wek berê ye. Ji pira xwe ra got: “Ka kalê min? Ez hatim!” Pira wi, axinek ji kezebê kuşand û got: “Serê te xweş, kalê te çû ser heqiya xwe... Gelek ber te ket û dayax nekir...”

Perwiz kelegiri bû. Destê xwe lare kêleka xwe, piştî wi xûz bû û li kuncikeki malê de bédengi ciyê xwe girt. Demek, ji dor hêla xwe dûr ket, bê fikir û bê raman va griya. Şunda vecinîqî û ji xwe re got: “Gere ez İmamê Sextekar bukujim!”

Ew yek, di hişê wi da cih girtibû. Wi sedemê hemû tiştan İmam didit. Rabû şêderbê bi diziti xiste kêleka xwe û qesta mala İmam kir. İmam ne li mal bû. Li mizgeftê bû. Perwiz ziviri li ber derê mizgeftê benda İmam sekini. Mizgeft belaw bû. Dî dawiyê de İmam ji derket ku here mala xwe. Lê ew çax çavê wi li Perwiz ket û bi heyirî ber bi Perwiz çû:

“Derbasi be! Em pêhesiyan ku tu dil keti. te gelek tede dit an na?” İmam axinekê vala û bê baweri ji kezebê kuşand û:

“Serê te xweş be! Kalê te gelek meraqê te kir û bi wê meraqê ji çû rahmetê. Min tim dîl dîda ber. Min jê re got, ku wê Perwiz bi saxî ji dilbenditiyê xilas bibe, lê wi gelek meraqê te dîkir,”

Perwiz dengê xwe bilind kir û got:

“İmamê Sextekar! Tu buyi sedemê mirîna kalê min! Te êdî mîrmê heq kiriyel...”

İmam zer û zuwa bû, keys û fersend nedî ku bireve, an ji bî çend gotinan Perwiz bixapine. Perwiz şêşderbê ji ber xwe kuşand û gulê xwe di laş û bedena wi de vala kir. Xwe di ser laşî wi da avêt û berê xwe da çiya...

Rojek dostekî peşmergan ji bajar hatibû gund û bi xwe re hinek rojname hanibû. Xoşnav li rojname çave xwe gerand û bi dengekê bilind ji hevalên xwe re usa got: “Hela li min guhdari bikin!” Wi dest bi xwendina bireki rojname kir: “Dî navbeyna pastarên Komara İslamî û yên li diji Şoreşa İslamî dertên da şerekê gran çêbû. Pastaran gelek ji wan kuştin. Dî nav wan kuştîyan de, qesasê İmamê mizgefta bajar, Perwiz Gulamper ji heye.”

Xoşnav ku xwendina wê xerêrê kuta kir, demek çavê xwe girt û bi xwe re wê mîtalê kir: Demek Perwiz ata xwe ani cih. Him İmamê mizgeftê kuşt him ji li cem şoreşgeran cih girt... Aferin, Perwiz li serxwe de ji mîr derket!..

—Dawî—

DİRENİŞ ÜSTÜN...

artık karar falan dinlemem diye bağırıyordu. O sabah kovuş tuvaletinde asılı olarak bulundu. Yılmaz, devrimci mücadelede şehit olmuştu. İdare insanların kararlılığı karşısında şaşkıncı. Komite bu arada mahkemelere çıkmak ve orada cezaevi içinde gelişen olayları anlatma kararı almıştı. Mahkemeye gidenlerin bir kısmı bu görevi yerine getirdiler. Böylece olay dışarıya yansıdı. İki gün sonra idare bizim kovuşu basmaya yöneldi. Böylece biz de, sloganlar atarak, kovuştaki yatak ve ranzaları ateşledik. Gerek yangın dumanı, gerekse itfayenin su sıkması karşısında bir çoğumuz bayıldık. Bazı arkadaşlar hafif yanık yaralarını aldılar.

Bizi içerden salona çıkardılar ve komaya sokuncaya kadar kalaslarla dövdüler. Bu durumda dahi kol kola girip orat slogan atmaya çalışıyorduk. Bir ara "direnişe katılmayanlar bu tarafa çıksın" dediler. Aramızdan bir kişi çıkıp gitti. Bizleri kovuşun havalandırmasına getirip, marş söyletip yürütmek istediler. Bir kişi daha çıkıp yürüdü, gitti. Diğer arkadaşlar hep direniyordu. Tekrar dayak faslı başladı. Yorulunca durdular. Sonra tek tek yerden sürüyüp salona beton üzerine yatırdılar. Burası kadınlar kovuşuna yakındı. Onların slogan sesleri salonda çınılıyordu. Kahrolsun işkenceciler, katiller, kasaplar, diye haykırıyorlardı.

Baskın ve yangın olayları devam etti. Bu direnişte Yılmaz'ın dışında Necmettin Büyükkaya, Halil Çatak, Remzi Aktürk gibi devrimci yiğit insanları şehit verdik. Birçok arkadaş yaralıydı, bir kısmını hastahaneye kaldırdılar. Buna rağmen direniş ölüm orucuyla devam ediyordu. Ancak hepimize tek tip elbise giydirmeyi başardılar.

Ocak ayı başında mahkemeye çıktım. Tahliye edildim, 2 gün sonra da cezaevinden çıktım. Ancak direniş hala devam ediyordu. Daha sonraki günlerde bazı haklar alınarak direnişe son verildiğini dışarıdan duydum. Bu direnişlerden ötürü bir çok arkadaşaya yeniden cezalar verildi. Ben de,

salt bu direnişten ötürü 2 yıl ceza aldım.

FAŞİZM BUR...

ci hareketinin merkezi olan SSCB'ne saldırımları, İtalyanların Kuzey Afrika'yı işgal etmeleri, Japonların Çin'e saldırısı hep faşizmin kendine özgü demagogik savsatası olan "düzenin sağlanması" ve "karışıklıkların önlenmesi"nden hareketle olmuştur. Bugün de faşizm bölgesel gerginlikleri artırmakta, savaş tehdidini diri tutmakta ve "sınırlarımız, karasularımız ihlal ediliyor", "düşmanlarımız ülkemizi işgal edecekler" şeklinde demagogilerini sürdürmektedir.

DEVAM EDECEK

ULUSAL SORUN..

Baştarafı s.7'de

gündemde bulunan tarihsel devrim aşamasını değiştirmeye yetmiyor. Ayrıca her parçanın özgül koşullarında ve kendi seyri içinde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi birbirini yakından etkiliyor, bir bütün olarak Kürdistan devrimine ivme kazandırıyor, ulusal birliğin sağlanması ve Bağımsız Birleşik Demokratik Kürdistan için elverişli koşullar yaratıyor. Bu ise, bir yandan sorunun bölgesel ve uluslararası boyutlarının önemini daha bir artırırken, diğer yandan emperyalizmin, sömürgeci—gerici ve faşist devletlerin Ortadoğu çapındaki çıkarları için ciddi bir tehdit unsurunu oluşturuyor. Ve tarih boyunca ortaklaşa sürdürdükleri soykırımcı saldırı ve komploları sürekli gündemde tutmalarına neden oluyor.

Korkunun ecele faydası yoktur! Şu ya da bu parçadaki ulusal kurtuluş mücadelesini, yine söz konusu parçayı işgal altında tutan sömürgeci devletin "sınırları" içine hapsedmek, emperyalistlerin ve sömürgecilerin ortak müdahalelerini engellemeye yetmiyecek; aksine onların işini kolaylaştıracaktır. Bu nedenle, bölge devletlerinin ortak soykırımcı saldırı ve tertiplerine karşı ulusal kurtuluş güçlerinin, ileri bir dayanışma içinde olmaları, hatta ortak saldırılara karşı ortak direniş ve savunma stratejileri geliştirmeleri tarihsel bir zorunluluktur. Kuskusuz bu, ulusal kurtuluş güçlerinin, kendi bağımsızlıklarını titizlikle koruyarak sömürgeci devletler arasındaki çelişkilerden ustaca yararlanmalarını dışlamaz. Bu bakımdan, **Kuzey Kürdistan devriminin en yakın müttefiklerinden biri, diğer parçaların ulusal kurtuluş güçleridir.**

Kürdistan ulusal kurtuluş güçleri arasındaki ilişki ve dayanışmanın örgütlenmesi, bunun pratikte alacağı biçimler de önemlidir. Herşeyden önce her parçanın kurtuluşu, yine o parçada savaşımını sürdüren halkımızın ve onun öncü güçlerinin eseri olacaktır. Ancak bunun böyle olması, sömürgeci boyundu-

ruğun kırılması, düşmanın ortak saldırılarının püskürtülmesi, ulusal birliğin, dil ve kültürün geliştirilmesi için ulusal kurtuluş güçleri arasında eşgüdümün sağ-

lanmasına, hatta ulusal bir **organizasyonun** oluşturulmasına engel değildir. Tersine, ulusal hareketin gelişimine, bölgenin nesnel koşullarına, düşman güçler arasındaki çelişkilerden yararlanma olanaklarına göre parçalarla bütünüün çıkarlarını uyumlu kılarak bu yolda ileri adımlar atmak mümkündür. Ve bir bütün olarak ulusal hareketi kalbinden yaralayan iç çatışmaları önleyebilmenin en etkili yolu da, bu doğrultuda mesafe kat etmektir.

Yine bu değerlendirmemizin birinci bölümünde belirttiğimiz gibi, Kürdistan'ın parçalı durumu ve her parçanın özgülünde sömürgeci ekonomik ve siyasal gelişme sürecine bağımlı olarak geliştirilen iktisadi bağlar, bunun yarattığı farklı ekonomik, toplumsal ve siyasal değişimler ve coğrafi konum, sömürgeci—sömürge ülkelerin devrimlerini birbirine yakınlaştırıyor. Hatta demokrasi ve devrim güçlerinin ortak savaşımının nesnel koşullarını yaratıyor. Dolayısıyla bu nesnel durum, sömürgeci ülkelerin demokrasi güçlerini Kürt ulusunun en yakın bir müttefiği haline getiriyor. Bu nedenle, **Kuzey Kürdistan devriminin en yakın müttefiklerinden biri de, Türkiye işçi sınıfı ve demokrasi güçleridir.** Ayrıca faşizme ve sömürgecilğe karşı mücadelenin işçi sınıfı, Türkiye ve Kürdistan halklarının, diğer azınlıkların karşısında duran acil—demokratik bir görev olması, iki ülke devriminin stratejik hedeflerini çakıştırmının da nesnel koşullarını yaratıyor. Ve ortak mücadelenin önemini daha bir artırıyor.

Kürt ulusunun ulusal kurtuluş mücadelesi, dünya devrimci sürecinin bir parçasıdır. Dolayısıyla başta dünya sosyalist sistemi olmak üzere bağımlı—sömürge ulusların emperyalizme ve sömürgecilğe darbe vuran ulusal kurtuluş güç-

leri ve dünya işçi sınıfı hareketi Kuzey Kürdistan devrimimizin temel müttefikleridir. Ancak bu, kraldan fazla kralcı görünen kimilerinin yaptığı gibi, dünya devrimci sürecinin genel çıkarları çerçevesinde bağımsız ve kişilikli bir politika üretmeyi, devrimimizin stratejik hedeflerine uygun bağımsız ve bağlantısız bir dış politika gütmeyi yadsımaz. Ayrıca dünyadaki barışsever, demokratik güçler, insan hak ve özgürlüklerinden yana olan kişi ve kuruluşlar halkımızın dostlarıdır. Ulusal kurtuluş savaşımızda bu dost güçlerin desteğini sağlamak için dünya devrimci sürecinin çıkarlarından ödün vermeye yer vermeyen geniş bir politik perspektife sahip olmak gerekir.

—Bitti—

DÜZELTME

27—28. sayımızda yayınlanan "Kürdistan'da Ulusal Sorunun Konuluşu" başlıklı yazımızda bazı dizgi hataları olmuştur.

—10. sayfa, ikinci stün ve ikinci paragrafın son cümlesinin doğrusu şöyledir: "12 Eylül öncesinde yurtsever ve devrimci adayların, burjuva partilerinin her türlü madrabazlığına, sömürgeci teröre rağmen kazandıkları seçim zaferleri, değişik seçimlerde yine aynı niteliklerinden dolayı bağımsız adayların büyük bir bölümünün topladığı oylar ve faşist anayasa oylamasında cuntaya atılan şamar bu göstergelerin sadece bazı örnekleridir."

—Yine 10. sayfada, üçüncü sütunun 33. satırında olan bir atlama nedeniyle bazı kelimeler yazılmamış, iki cümle birbirine bağlanmıştır. "Devrim" sözcüğüyle başlayan ve "somut" sözcüğü ile biten satırın doğrusu şöyledir: "devrim hareketine bağımlı kıldıkları açıktır. Oysa somut"

—15. sayfada, aynı yazının devamında, baştan üçüncü satırda "Türkiye'de" olarak dizilen sözcüğün doğrusu ise, "Türkiye'den" dir.

Düzeltilir özür dileriz.

R.W. Redaksiyonu

Bu yazı AIB (Anti—emperyalist enformasyon bülteni) dergisinin Nisan 1985 tarihli Almanca aslından çevirilmiştir.

R.W. Redaksiyonu

Otuz yıllık direniş savaşının en uc noktası

SAYGON “MUCİZESİ”

Jurgen Ostrowsky

Bu mucizeyi Fransız sömürgecileri süngüleriyle ithal etmişlerdi. Emperyalizmin dün yayı yağmalama ve bölüşme avına çıktığı dönemlerde, Fransa da 1858—1884 yıllar arasında Vietnam'ı parça parça kopararak kendisine almıştı. 1893'te Laos ve Kamboçya'yı da içine alan bir Hindin hamiliği kurdu.

Sömürgeci deviet, Vietnam'ı tuz, alkol ve afyon tckeline dayalı kapital ithaliyle yağmalayarak soyup soğana çevirdi. Bu uygulama yerli el sanatlarını tahrip etmesine rağmen, kısmi bir endüstrileşmenin oluşumu ulusal burjuvaziyi ve proleter sınıfını beraberinde doğurdu, ki bunlar daha sonra direnişin sürükleyici gücünü oluşturdular.

1930 yılında orta sınıf ve küçük burjuvazinin bir kesiminin inisiyatifile girişilen ayaklanma, sömürgeci güçlerce en kısa zamanda bastırılınca, bu sınıfların nüfuzu ve fonksiyonları da nihayi bir şekilde sona ermiş oldu.

Bu dönemlerde Fransız Devriminin ilkeleri, ABD—Bağımsızlık deklarasyonunun ve 1917 Ekim Rus Devriminin son derece etkilediği çok gezip görmüş 35 yaşlarındaki HO CHI MINH, 1925 yılında Vietnam devrimci gençlik örgütünü kurdu, ki bu daha sonra Vietnam Komünist Partisinin (VKP) ana çekirdeğini oluşturdu.

Entellektüelleri, işçileri ve köylüleri örgütleyen VKP—Ekim 1930'dan sonra ismini Hindin Komünist Partisi olarak değiştirdi—, tüm gizliliğine ve uğradığı takiplere rağmen anti—sömürgeci savaşın odak noktası durumuna geldi.

1940 yılında Japon orduları

ülkeyi işgal ettiler. Faşist Vichy—rejiminin tarafını tutan Fransız idari yönetimi, onlara kucak açtı. Artık Vietnam halkı için çifte baskı dönemi başlamıştı.

19 Mayıs 1940 yılında Ho Chi Minh'in ve Hindin Komünist Partisinin inisiyatifile geniş kapsamlı bir bağımsızlık direniş cephesi kuruldu; cephenin kısa adı Viet—minh olarak belirlendi. Cephe programında, Japon işgalcilerinin kovulması, ulusal bağımsızlık ve bir cumhuriyetin kurulmasıyla beraber, alınması gereken iç önlemler: Af, genel seçimler, sekiz saatlik iş günü ve tarımsal reformların gerçekleştirilmesini içermektedir.

Herşeyden önce 1930'lardan beri grevlerin, direnişlerin ve mücadelelerin merkezi durumuna gelmiş bölgelerde, (danışma büroları oluşturarak, büyük toprak sahiplerinin tasviyesine başlanmıştı) Viet—minh partizan savaşına başladı.

22 Aralık 1944 yıllarında bu kesimlerde düzenli Halk Ordusunun da kurulmasına başlandı.

Mart 1945'te Japonlar Fransız ordularını silahsızlandırarak Vietnam çevresinde sahte bağımsızlık vaadleriyle büyük bir Asya birliğini kurdular. Onlar bu girişimleriyle kukla Kral Bao—Dai'nin manevra yapmasını da başardılar.

VİET—MİN'HİN AYAKLANMASI

Viet—minh ordusu organize li savaşını işgalci güçlere karşı başlattı. 1945 Ağustosunda Japon emperyalistlerinin yenilgisinden bir süre önce, Viet—

minh bu savaşı genel bir halk ayaklanmasına dönüştürmeyi başardı. 19 Ağustos'ta Hanoi'da, 25 Ağustos'ta Saigon'da ayaklanma başarıyla sonuçlandı. 2 Eylül 1945'te Ho Chi Minh Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'ni ilan etti. Yapılan genel seçimlerden sonra Ho Chi Minh 6 Ocak 1946'da Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'nin Başkanı oldu. Aynı yılın Mart ayında Fransa istemiyerek bunu resmen tanımak zorunda kaldı. Öyleki artık bağımsız demokratik Vietnam'ın onarımına, gelişimine başlandı.

O sıralarda: “Acınacak bir durumdu, Fransızlar Japon faşistlerine teslim olmuşlardı, lakin savaştan sonra tekrar hakları varmış gibi emin bir şekilde eski sömürgelerine gene beyefendi olarak geri dönebileceklerini zannediyorlardı”, diyor Vietnam Halk Ordusunun Başkomutanı general Vo Nguyen Giap böyle yazıyordu.

“Onlar, Vietnam'ın 10 hafta içerisinde sükünete kavuşturulacağı inancıyla, general Leclerc komutasında sevk ordularıyla bölgenin istilası için yeniden geldiler.”

Fransızlar top atışına tuttukları liman şehri Haiphog'ta büyük bir katliama giriştiler ve 19 Aralık 1946'da Hanoi'yu işgal ettiler. Böylece “10 Hafta Savaşı” bölgede büyük tahribatlara yol açtı. 1951'de Vietnam'da 175 bin Fransız askeri hazır durumdaydı ve bir kısım bölgeleri ve şehirleri kontrol etmekteydiler.

“Sömürgeci savaşın, işgalden ve ülkemizin bağımlı kılınmasından başka hiç bir hedefi olmazdı” diyor general Giap, Fransız savaşını böyle analize ediyordu:

“Düşman kendisini çözümünü

imkansız karmaşık bir pozisyonda görüyordu: Ordularını dağıtmaksızın işgal edilmiş bölgeleri kontrol altına almak mümkün değildi; fakat onlar bu birlikleri dağıtmakla kendilerini tehlikeye koydular; ki bu parçalanmış gruplar daha sonra kolayca bizim birliklerin tuzağına düşmekten kurtulamadılar.”

Vietnam halk ordusunca gerçekleştirilen karşı saldırılarla ele geçirilen bölgelerde, düzenli bir şekilde köylülük katmanlarının aktifleştirilmesine başlandı: Toprak reformu, ve hayat şartlarının düzeltilmesi gibi demokratik idari reformlar köylüleri bağımsızlık ve askerlik için aktifleştirmeye yönelten sebeplerdi, ki onlar daha sonra bu savaşı yürütenler oldular.

Bugün çoğunluğu kiralık ve diğer sömürgelerden zorla getirilmiş askerlerden ve ayrıca Bao—Dai'nin yardımcı birliklerinden oluşan bir orduya karşı halk savaşının başarısı, DIENBIEN PHU'nun destanlar yaratan unutulmaz zaferiyle noktalandı. (Vietnam tarihinde önemli yeri olan Dien Bien Phu zaferine gelecek sayıdaki yazımızda ayrıca değineceğiz.)

7 Mayıs 1954'te yenilginin kesinlik kazanmasıyla Cenevre'de müzakere masasının yolu açılmış oldu.

20 Temmuz 1954'te varılan anlaşma; Vietnam, Kamboçya ve Laos'un ülke bütünlüğü temelinde bir barışın sağlanmasını tekrar beraberinde getirecekti.

Vietnam, 1956'da yapılacak genel seçimlerden sonra tekrar birleştirilmek kaydıyla geçici olarak 17. paralelden itibaren ayrıldı.

DEVAM EDECEK

ROJA
WELAT

Namışan Postfach 360103
85 Nürnberg 36 BRD

Sertten abone: Bo 6 menen 10.
Sali 20 DM

Yazışma adresi
Postfach 360103.85 Nürnberg 36 BRD

Abone şartları 6 aylık 10.
Yıllık 20 DM

KARŞIYAN İZMİR WELATIN İZMİR HİNDİSTANIN